

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультету управління персоналу, соціології та психології

Кафедри педагогіки та психології

Освітньо-професійна програма «Економічна та соціальна психологія»

галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність	053 Психологія
спеціалізація	Економічна та соціальна психологія
Форма навчання: денна	

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

**на тему: Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та
особистісними характеристиками студентів**

Здобувачки Личкатої Марії Євгенівни _____

підпис

Науковий керівник: проф., д-р. психол. наук Креденцер О.В.

підпис

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією
з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: _____

(підпис)

Київ 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА НЕТЬМАНА

Факультет управління персоналу, соціології та психології

Кафедра педагогіки та психології

Освітньо-професійна програма «Економічна та соціальна психологія»

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

спеціалізація Економічна та соціальна психологія

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
 освітньо-професійної програми
 _____ Ліна КОЛЕСНІЧЕНКО

(підпис)
 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри педагогіки
 та психології
 _____ Марина АРТЮШИНА

(підпис)

2025 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Студентці

денної форми навчання

Личкатій Марії Євгенівні

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

На тему: **«Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними
 характеристика студентів».**

Тему затверджено наказом ректора Університету від «11» листопада 2024 р.
 №1913-ст

Бакалаврська дипломна робота виконується на матеріалах вітчизняних та зарубіжних вчених, статистичних даних, а також Інтернет-джерелах з теми дослідження.

План бакалаврської дипломної роботи

Розділ 1	Теоретико-методологічний аналіз взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками
Розділ 2	Емпіричне дослідження взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками
Об'єкт дослідження:	Суб'єктивне благополуччя особистості студентів
Предмет дослідження:	взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та особистісних характеристик студентів.
Мета бакалаврської дипломної роботи:	Теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити зв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками студентів.

Конкретні завдання, які студент повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1.	Зробити теоретичний аналіз підходів до вивчення феномену суб'єктивного благополуччя студентів та його складових.
У розділі 2	Емпірично проаналізувати рівень суб'єктивного благополуччя студентів. дослідити взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та особистісних характеристик студентів

Завдання підготував
науковий керівник

(підпис)

О.В.Креденцер

(ініціали, прізвище)

« ____ » листопада 2024р.

Завдання одержав студент

(підпис)

М.Є.Личката

(ініціали, прізвище)

« ____ » листопада 2024р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 57 сторінок загального обсягу, 4 таблиці, 6 малюнків, 51 найменування, додатки.

«Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристика студентів».

Об'єктом дослідження є суб'єктивне благополуччя особистості студентів.

Предметом дослідження є взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та особистісних характеристик студентів.

Мета кваліфікаційної роботи - теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити зв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками студентів.

Відповідно до поставленої мети було визначено такі *завдання*:

- Зробити аналіз теоретичних підходів до вивчення феномену суб'єктивного благополуччя студентів та його складових.
- Проаналізувати рівень суб'єктивного благополуччя студентів.
- Емпірично дослідити взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та особистісних характеристик студентів.

Методи дослідження: для розв'язання поставлених завдань було використано ряд теоретичних, емпіричних та статистичних методів.

Теоретичні методи включали аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння, систематизація даних представлених в науковій літературі щодо сучасного стану досліджуваної проблеми.

Емпіричні включали психодіагностичні методики: Методика «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя BBC» (*The Modified BBC Subjective Well-being Scale (BBC-SWB)*); автори: Р. Pontin, М. Schwannauer, S. Tai, М. Kinderman; адаптація: Л. М. Карамушка, К. В. Терещенко, О. В. Креденцер); Методика

«Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3)» (автори: О. Калюк, О. Савченко); Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості ТІРІ (TIPI-UKR) в адаптації М. Кліманської, І. Галецької; Шкала психологічного капіталу в академічному контексті (ПсиКап-12С).

У дослідженні застосовувалися *методи математичної статистики*, зокрема описова статистика (розрахунок частот, відсоткових співвідношень) для узагальнення емпіричних даних, а також кореляційний аналіз за Пірсоном.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання отриманих результатів для вдосконалення психологічного супроводу студентської молоді з метою підвищення рівня їх суб'єктивного благополуччя. Виявлені зв'язки між особистісними характеристиками, психологічним капіталом та компонентами благополуччя можуть бути враховані при розробці профілактичних та корекційних програм у закладах вищої освіти.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2025 р.

Рік захисту роботи 2025.

Ключові слова: суб'єктивне благополуччя, психологічне благополуччя, особистісні характеристики, задоволеність життям, психологічні чинники впливу на благополуччя, взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками.

В і д г у к
на кваліфікаційну бакалаврську роботу
освітньо-професійної програми «Економічна та соціальна психологія»
здобувачки вищої освіти

Личкатої Марії Євгенівни

Тема:

**Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними
характеристиками студентів**

1. Актуальність теми. Актуальність дослідження обумовлена зростанням уваги до проблем психологічного благополуччя студентської молоді, яка функціонує в умовах високого стресу, невизначеності та необхідності швидкої адаптації. Вивчення зв'язку між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками дає змогу краще зрозуміти механізми збереження психічного здоров'я та розвитку ресурсів особистості у молодіжному середовищі.

2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи. У роботі чітко окреслено об'єкт, предмет, мету й завдання дослідження. Авторкою підбрано сучасний психодіагностичний інструментарій та проведено повноцінне емпіричне дослідження. Теоретична частина містить аналіз вітчизняних і зарубіжних підходів до розуміння суб'єктивного благополуччя та його детермінант. Емпірична частина виконана методологічно коректно, з використанням адекватних статистичних методів обробки даних.

3. Наявність самостійних розробок автора. Личката М.Є. самостійно обґрунтувала вибір методик, організувала й провела дослідження, здійснила аналіз отриманих результатів. Робота містить емпіричні дані, які розширюють уявлення про взаємозв'язки між суб'єктивним благополуччям і рисами особистості студентів. Авторка продемонструвала здатність до аналітичного мислення, відповідального ставлення до наукової діяльності, творчий підхід у поданні матеріалу.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій.

Отримані результати можуть бути використані практичними психологами у процесі діагностики та розробки програм підтримки психологічного благополуччя студентів. Практичні рекомендації можуть бути корисними в системі психопрофілактичної роботи в закладах вищої освіти.

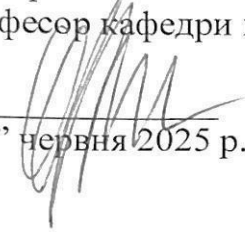
5. Наявність недоліків.

До недоліків можна віднести певну надмірну деталізацію в теоретичному розділі, а також недостатню увагу до гендерних відмінностей у контексті досліджуваної проблематики. Окрім того, в роботі наявні недоліки щодо оформлення тексту та літературних джерел згідно з вимогами.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: Кваліфікаційна робота Личкатої М.Є. відповідає вимогам до бакалаврських досліджень, відзначається глибиною аналізу, самостійністю виконання, практичною значущістю. Робота заслуговує на позитивну оцінку та може бути допущена до захисту перед ЕК.

Науковий керівник

доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки та психології

 Креденцер О.В.
“12” червня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічний аналіз взаємо зв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками	6
1.1 Поняття про суб'єктивне благополуччя основні підходи до його аналізу.	6
1.2 Особливості суб'єктивного благополуччя у різних соціальних категоріях населення.	15
1.3 Аналіз основних психологічних чинників , що впливають на рівень суб'єктивного благополуччя особистості.	22
РОЗДІЛ 2. Емпіричне дослідження взаємо зв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками	29
2.1. Мета, завдання , методики та організація емпіричного дослідження	29
2.2. Рівень вираженості суб'єктивного благополуччя у студентів.	33
2.3. Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками.	41
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ	57

ВСТУП

Актуальність дослідження. Студентська молодь сьогодні перебуває в умовах підвищеного стресу та психологічного навантаження. Перехід до дорослого життя, інтенсивне навчання, необхідність професійного самовизначення – все це створює значне психоемоційне напруження. На цьому тлі особливої важливості відбувається дослідження того, як індивідуальні особистісні характеристики студентів, пов'язані з їх суб'єктивним відчуттям благополуччя.

Розуміння того, що особистісні риси допомагають успішно справлятися з цими викликами, зберігаючи при цьому психологічний комфорт.

Особлива актуальність цього дослідження виникає в контексті зростання уваги до проблемного психічного здоров'я молоді та необхідності створення сприятливого середовища, яке б підтримувало психологічне благополуччя студентів. Розуміння того, як особистісні характеристики впливають на суб'єктивне благополуччя.

Теоретико-методологічну основу дослідження становлять сучасні моделі психологічного благополуччя, розроблені Б. Бредбурном, К. Ріфф, Е. Дінером, Т. Данильченко, В. Франклом, Е. Десі та Р. Раяном, К. Санько.

Суб'єктивне благополуччя в сучасних дослідженнях українських вчених вивчається як соціальний феномен через аналіз його структури, індивідуально-психологічних та особистісних детермінант, психічного здоров'я та задоволеності життям, якості міжособистісних стосунків та життєвих стратегій особистості (І. Аршава, Д. Носенко; В. Духневич, Є. Князева, Ю. Олександров та ін.).

Складність вивчення феномену суб'єктивного благополуччя обумовлена тим, що механізми його формування знаходяться як у соціальному середовищі, так і у внутрішньому світі людини

Об'єкт дослідження: суб'єктивне благополуччя особистості студентів.

Предмет дослідження: взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та особистісних характеристик студентів.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити зв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками студентів.

Завдання дослідження:

1. Зробити аналіз теоретичних підходів до вивчення феномену суб'єктивного благополуччя студентів та його складових.
2. Проаналізувати рівень суб'єктивного благополуччя студентів.
3. Емпірично дослідити взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та особистісних характеристик студентів.

Методи дослідження:

Теоретичні методи: аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння, систематизація даних представлених в науковій літературі щодо сучасного стану досліджуваної проблеми.

Емпіричні методи: застосовано психодіагностичні методики: Методика «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя BBC» (*The Modified BBC Subjective Well-being Scale (BBC-SWB)*); автори: P. Pontin, M. Schwannauer, S. Tai, M. Kinderman; адаптація: Л. М. Карамушка, К. В. Терещенко, О. В. Креденцер); Методика «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3)» (автори: О. Калюк, О. Савченко); Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості TIPI (*TIPI-UKR*) в адаптації М. Кліманської, І. Галецької; Шкала психологічного капіталу в академічному контексті (ПсиКап-12С).

Методи математичної статистики: описова статистика (розрахунок частот, відсоткових співвідношень) для узагальнення емпіричних даних, а також кореляційний аналіз за Пірсоном.

Теоретична значущість одержаних результатів полягає у з'ясуванні сутності впливу між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками студентів.

Практична значущість дослідження полягає в можливості використання отриманих результатів для вдосконалення психологічного супроводу студентської молоді з метою підвищення рівня їх суб'єктивного благополуччя. Виявлені зв'язки між особистісними характеристиками, психологічним капіталом та компонентами благополуччя можуть бути враховані при розробці профілактичних та корекційних програм у закладах вищої освіти. Результати можуть слугувати основою для подальших досліджень у сфері студентського добробуту, особистісного розвитку та формування стресостійкості в умовах освітнього середовища.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку літератури і додатків. Список використаної літератури налічує 51 найменування. Загальний обсяг становить 60 сторінок.

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічний аналіз взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками

1.1 Поняття про суб'єктивне благополуччя основні підходи до його аналізу

В умовах сучасного суспільства все більше уваги приділяється питанню суб'єктивного благополуччя, адже воно є важливим показником якості життя людини. Суб'єктивне благополуччя визначає, наскільки людина відчуває себе щасливою, задоволеною життям, а також рівень її психологічного комфорту.

Суб'єктивне благополуччя (СБ) є важливим аспектом психологічного функціонування особистості та визначається як індивідуальна оцінка людиною власного життя. Суб'єктивне благополуччя – це комплексний феномен, що включає емоційний стан, рівень задоволеності життям, а також особистісні установки та когнітивні оцінки життєвих обставин.

Вперше, дане поняття розглядалось в контексті позитивної психології, в якій розглядали феномен оптимального стану особистості для її успішного функціонування. Вітчизняні дослідники також з різних позицій і в різних галузях науки досліджували феномен суб'єктивного благополуччя особистості, вивчали характеристики та прояви. Зокрема, узагальнено основні сучасні підходи до дослідження суб'єктивного та психологічного благополуччя, проаналізовано наявні моделі та визначено основні чинники цього феномену [5].

У психологічній літературі доволі часто відбувається ототожнення понять *психологічного* та *суб'єктивного благополуччя*, що частково зумовлено їх спільною належністю до сфери позитивного функціонування особистості. Проте між цими

поняттями існують важливі змістові відмінності, які варто враховувати в дослідницькій і практичній діяльності.

Суб'єктивне благополуччя (за підходом Е. Дінера) передусім відображає індивідуальну оцінку людиною якості власного життя. Воно включає три основні компоненти: когнітивну оцінку задоволеності життям, а також афективний компонент, що поділяється на наявність позитивних емоцій і відсутність негативних. Таким чином, суб'єктивне благополуччя фокусується на особистісному досвіді переживання задоволення, радості, гармонії в житті.

Натомість *психологічне благополуччя* (у трактуванні К. Ріфф) розглядається як ширший і більш структурований конструкт, що охоплює такі складові, як наявність життєвої мети, автономність, особистісне зростання, екологічну майстерність, позитивні міжособистісні взаємини та прийняття себе. Воно не лише про відчуття щастя, а й про глибші рівні розвитку особистості, її інтеграцію в соціум та здатність до самореалізації.

Отже, суб'єктивне благополуччя є більш емоційно-когнітивним, ситуативним показником, тоді як психологічне благополуччя — глибинним, стабільнішим і екзистенційно орієнтованим станом особистості. Усвідомлення цієї різниці є важливим у контексті нашого дослідження при подальшому теоретичному аналізі поняття благополуччя.

У більшості випадків наукові дослідження понять психологічного та суб'єктивного благополуччя значною мірою перетинаються. Це зумовлено тим, що обидва феномени стосуються позитивного функціонування особистості, її здатності до адаптації, задоволеності життям, наявності ресурсів для подолання труднощів, а також відчуття сенсу й цілісності. Більшість інструментів, спрямованих на вимірювання благополуччя, включають як емоційно-когнітивні компоненти (характерні для суб'єктивного благополуччя), так і більш глибинні екзистенційні та особистісні характеристики (що стосуються психологічного

благополуччя). Тому в деяких випадках, особливо під час практичних досліджень або реалізації психологічних програм, ці поняття можуть умовно вживатися як синоніми. Це дозволяє простіше аналізувати дані та формулювати висновки.

Поняття суб'єктивного благополуччя тривалий час асоціювалося насамперед із емоційним переживанням щастя. Зокрема, ще наприкінці 60-х років XX століття Н. Брадбурн запропонував шкалу для оцінки інтенсивності відчуття щастя, намагаючись простежити зв'язок між рівнем позитивних і негативних емоцій, які виникають у людини у відповідь на різноманітні життєві ситуації, а також дослідити вплив різних зовнішніх факторів на загальну задоволеність життям (Bradburn, 1969). Водночас подальші дослідження засвідчили, що подібні підходи не дають змоги повністю охопити суб'єктивне сприйняття індивідом життєвих обставин через його складну багатофакторну природу [5].

З метою комплексного опису оптимальних станів особистості в її життєдіяльності науковці дедалі частіше поряд із термінами «щастя» та «благополуччя» вживають інші концепти: «якість життя», «задоволення життям», «емоційний комфорт», «психічне здоров'я», «успішність», «психологічне благополуччя», «суб'єктивне благополуччя», «особистісне благополуччя», «соціальне благополуччя», «сімейне благополуччя», а також «матеріальне», «економічне», «професійне» та навіть «онтологічне» благополуччя. Така варіативність понять відображає поліаспектність феномена благополуччя та свідчить про його зв'язок із різними площинами існування особистості.

У процесі дослідження суб'єктивного благополуччя дорослих Д. Отіч і Д. Чабан дійшли висновку, що поняття благополуччя здебільшого базується на суб'єктивних емоційних переживаннях, які виявляються у поведінкових реакціях, а не на раціональній оцінці реальних життєвих обставин. На думку вчених, рівень переживання суб'єктивного благополуччя значною мірою детермінується як зовнішніми (соціальними та середовищними), так і внутрішніми (психологічними)

чинниками. Зокрема, особливу роль у формуванні цього стану відіграють особистісні утворення, зокрема самооцінка, копінг-стратегії та здатність толерантно ставитися до невизначеності [10]. Ці висновки узгоджуються з даними інших авторів, які, серед характеристик, що впливають на благополуччя, виокремлюють також лідерські якості [22].

I. Горбаль розглядав суб'єктивне благополуччя крізь призму психологічного здоров'я, визначаючи його як динамічний процес когнітивно-емоційної оцінки індивідом якості власного життя загалом і окремих його сфер. Цей процес формується під впливом об'єктивних чинників, які сприймаються, осмислюються й інтегруються особистістю відповідно до її індивідуально-психологічних особливостей. Водночас дослідник наголошує на тісному зв'язку суб'єктивного благополуччя з показниками психологічного здоров'я [5].

У науковому дискурсі традиційно виокремлюють два базові підходи до аналізу природи та змісту феномена благополуччя особистості — гедоністичний і евдемоністичний. Обидва напрями сформувалися під впливом відповідних філософських доктрин, а згодом набули психологічної інтерпретації.

Гедоністичний підхід (від грец. *hēdonē* — «задоволення»), що опирається на засади біхевіористичних і когнітивних концепцій, трактує благополуччя як результат максимізації приємних емоцій та мінімізації неприємних. Так, R. Veenhoven (1991) прагнув з'ясувати, які саме характеристики досвіду та життєвих подій спричиняють відчуття задоволення чи дискомфорту у суб'єкта. У свою чергу, N. Bradburn (1969) розглядав психологічне благополуччя крізь призму балансу позитивних та негативних емоцій, стверджуючи, що саме цей баланс визначає рівень щастя та загального задоволення життям. У межах свого дослідження вчений прирівнював психологічне благополуччя до поняття щастя, при цьому основну увагу приділяв оцінці емоційного стану. Він дійшов висновку,

що показники позитивних і негативних емоцій не є взаємозалежними, що стало одним із ключових результатів його роботи.

М. Argyle, М. Martin & J. Crossland (1989), вивчаючи психологічні аспекти щастя людини, наголошували на важливості соціальних контактів, особистісних рис і зовнішніх обставин у формуванні суб'єктивного благополуччя. Вони підкреслювали, що фактори, які сприяють щастю, можуть змінюватися залежно від культурного контексту та індивідуальних особливостей особистості[5].

З позицій гедоністичного підходу благополуччя визначається через суб'єктивне ставлення особистості до себе та світу, що формується на основі рівня задоволення власних потреб та здатності адаптуватися до умов соціального середовища для збереження позитивного стану [51]. Тому, основна увага у руслі цього підходу приділяється здатності людини адаптуватися до умов навколишнього соціального середовища та отримати бажане в актуальних обставинах. Таке бачення важливе у процесі організації досліджень, адже пов'язане із спробами об'єктивізувати переживання суб'єктивного благополуччя як результат втілення потреб [47].

Евдемоністичний підхід, запропонований С. Ryff (1989), зосереджується на особистісному зростанні, самореалізації та прагненні до життя, наповненого сенсом. Цей підхід стверджує, що справжнє благополуччя досягається не лише через емоційне задоволення, а й через розвиток компетентності, досягнення особистих цілей, налагодження позитивних соціальних відносин та самоприйняття [47].

На відміну від гедоністичних, евдемоністичні концепції благополуччя зазвичай мають складнішу структуру, включаючи ширший набір складових, а також різняться між собою за змістовним наповненням основних понять. Однією з найбільш відомих моделей у цьому напрямі є концепція психологічного благополуччя К. Ріфф, яка охоплює шість ключових елементів: самоприйняття,

здатність контролювати життєві обставини, розвиток позитивних міжособистісних зв'язків, наявність життєвої мети, прагнення до особистісного зростання та автономність (самодетермінацію) [46]. Альтернативна модель, запропонована Р. Райаном і Е. Десі, натомість включає лише три фундаментальні компоненти: самодетермінація, компетентність і якісні соціальні зв'язки. Такий підхід демонструє внутрішню варіативність трактування поняття благополуччя навіть у межах одного теоретичного напрямку.

У рамках евдемоністичного підходу людина розглядається не лише як біопсихосоціальний механізм задоволення потреб, зумовлених середовищем та індивідуально-типологічними характеристиками, а передусім як особистість, що прагне реалізувати закладені в її природі потенціали, орієнтована на самореалізацію, моральне вдосконалення та осмисленість буття [5; 22].

Окрім згаданих евдемоністичного та гедоністичного підходів, у науковій літературі виокремлюють також так званий «класичний» підхід. Його представники акцентують увагу на якості життя людини як цілісного явища, що охоплює фізичний, психологічний та соціальний компоненти [48]. Найбільш наближеною до евдемоністичної концепції є екзистенційно-гуманістична психологія, у межах якої основна увага зосереджується на внутрішніх ресурсах, потенціалі та можливостях особистості [36]. Оскільки у фокусі евдемоністичного підходу перебуває ідея самореалізації та особистісного розвитку, підходи екзистенційно-гуманістичної психології фактично співвідносяться з евдемоністичним розумінням благополуччя.

Вимірами щастя вважаються наявність у людини мети в житті, здатність бути самостійною, компетентною, аутентичною, рух до самоактуалізації тощо. Психологічне благополуччя трактується К. Ріфф як позитивний аспект психічного здоров'я людини (виявлені також позитивні кореляції його показників із станом функціонування фізичних систем організму) та може бути розкрито через поняття

самоактуалізації А. Маслоу, особистісної зрілості Г. Олпорта, повно функціонуючої особистості К. Роджерса, індивідуальності К. Юнга [48].

Проте, у своїх дослідженнях Е. Дінер [49;44;45] запропонував нове поняття – «суб'єктивне благополуччя», яке, згідно з авторською теорією, охоплює три основні компоненти: сукупність позитивних емоцій, сукупність негативних емоцій та загальне задоволення життям. Вчений також наголошує, що суб'єктивне благополуччя має специфічні характеристики, які відрізняють його від поняття «психологічного благополуччя», тому ототожнення цих термінів є некоректним. Крім того, Е. Дінер виокремлює ще один важливий елемент – задоволеність різними сферами життєдіяльності, такими як професійна діяльність, дозвілля, подружні стосунки тощо. Уведення цього складника дозволяє поглибити авторську концепцію та розширити зміст поняття «благополуччя» в контексті особистісного функціонування [44].

Досліджуючи феномен суб'єктивного благополуччя, М. Селігман істотно доповнив і розширив концептуальну модель, запропоновану Е. Дінером. У своїй теорії він включив до характеристик суб'єктивного благополуччя нові складові, зокрема: переживання позитивних емоцій, емоційну стійкість, ентузіазм та інші аспекти, що відображають активне й життєстверджувальне ставлення до життя [36]. Крім того, М. Селігман визначає благополуччя як позитивний афект, який невід'ємно поєднується з активною діяльністю, підкреслюючи тим самим важливість залученості особистості у власну життєву реалізацію.

У своїй монографії «Суб'єктивне соціальне благополуччя: психологічний вимір» українська дослідниця Т. Данильченко розглядає феномен благополуччя крізь призму взаємодії особистості з домінуючими соціальними нормами, зосереджуючи увагу на соціальному аспекті як ключовому чиннику, що впливає на відчуття суб'єктивного благополуччя. Авторка пропонує оригінальну модель благополуччя, яка включає як структурні компоненти, так і фактори, що його

визначають. У межах цієї моделі дослідниця виокремлює три основні групи соціальних потреб, які розташовуються в певній ієрархії: потреби у соціальній інтеграції, потреби в соціальному схваленні та потреби в соціальній підтримці. При цьому кожна з названих груп охоплює як внутрішній (особистісний), так і зовнішній (соціальний) аспекти реалізації потреб[7].

Тому, часто, суб'єктивне благополуччя, яке в низці досліджень ототожнюється з філософською категорією «щастя», розглядається крізь призму соціальних норм і цінностей у межах аксіологічного підходу (З. Карпенко, Г. Радчук). З цієї точки зору, воно є ціннісно-смысловим утворенням, що формується в процесі соціалізації.

І. Джидарьян пояснює цей феномен як цінність, яка не існує сама по собі, а проявляється через реалізацію інших життєвих цінностей. Іншими словами, щастя не є самоціллю, а радше результатом досягнення інших значущих цілей[5].

Л. Куліков трактує суб'єктивне благополуччя як порівняння власного життя з певними ідеалами або стандартами, які людина використовує для оцінки як свого життя, так і життя інших. Таким чином, відчуття благополуччя формується під впливом соціальних очікувань і власних уявлень про те, яким «повинно бути» життя [7].

Важливу роль у цьому процесі відіграє соціалізація: обставини, у яких людина зростає та живе, визначають її сприйняття щастя як у суб'єктивному, так і в об'єктивному вимірах.

Однак, як зауважує Т. Данильченко, соціальне порівняння може мати негативний вплив. Чим частіше людина співвідносить свої досягнення та рівень життя з іншими, тим нижчим може бути її суб'єктивне благополуччя. Це пояснюється тим, що постійне порівняння сигналізує про невизначеність або відсутність власних внутрішніх стандартів, що може призводити до невдоволеності та тривожності [7].

Розглядаючи поняття якості життя, задоволеності життям, суб'єктивного, психологічного, соціального та інших аспектів благополуччя, Ж. Вірна зазначає, що головною для їх забезпечення є система цінностей, які є визначальними факторами задоволення базових потреб особистості, її ефективного функціонування у напрямі професійної та особистої самореалізації, міжособистісних стосунків та наповнення життя позитивними емоціями [8].

Формування суб'єктивного благополуччя відбувається на основі оцінювання конкретних ситуацій в житті з точки зору їх значення, смислу та ієрархічної системи цінностей. Суперечність між комбінаціями ціннісно-смыслових одиниць може призводити до зниження рівня задоволеності та подальшої дезадаптації.

Т. Данильченко, аналізуючи сучасні типології суб'єктивного благополуччя в психології, зазначає, що більшість із них базуються на традиційних сферах прояву психіки. Зокрема, дослідники виділяють соціальне, духовне, фізичне, матеріальне та психологічне благополуччя[8].

Однак, дослідження окремих компонентів суб'єктивного благополуччя стикається з низкою труднощів. Основна проблема полягає в нестачі ефективних методів оцінювання, а також у неоднозначності існуючого інструментарію. Як наслідок, вивчення цих компонентів зазвичай зводиться до оцінки задоволеності людини різними сферами її життя. Проте така оцінка не відображає цілісного переживання суб'єктивного благополуччя, оскільки воно є багатовимірним і не може бути виміряне лише шляхом підсумовування окремих показників.

Інший підхід запропонував М. Аргайл, що на основі емпіричних досліджень [16] вивів структуру суб'єктивного благополуччя, що включає два компоненти – афективний та когнітивний.

Афективний компонент містить в собі гедоністичний рівень афекту та емоційний комфорт, що включає два незалежних параметри: частоту переживань

позитивних емоцій (радості) та відсутність негативного афекту (тривоги, пригніченості).

Когнітивний (рефлексивний) аспект суб'єктивного благополуччя охоплює загальну оцінку індивідом свого життя — ступінь задоволеності ним або відчуття його наповненості. Це своєрідне інтегроване судження, в якому особистість відображає, наскільки її життєві прагнення були реалізовані — що саме вона хоче отримати від життя та в якій мірі це досягається. Такий компонент є доволі змінним і формується в процесі особистісного осмислення та оцінювання якості свого життя відповідно до індивідуальних стандартів [5]. На його становлення впливають як внутрішні (особистісні), так і зовнішні (соціальні) чинники — зокрема, матеріальні умови, кар'єрні досягнення, соціальні контакти, родинні стосунки, духовно-культурні орієнтири. Однак важливо підкреслити, що всі ці фактори мають суб'єктивну значущість лише після інтерпретації крізь призму індивідуального досвіду.

Саме тому задоволеність життям трактується як когнітивна конструкція, що базується на поєднанні стабільних особистісних диспозицій (наприклад, генетично зумовленого потенціалу до переживання щастя, про що зазначає М. Селігман), зовнішніх впливів середовища та попереднього досвіду задоволеності [10]. У наукових дослідженнях цей показник оцінюється за кількома вимірами: як загальна задоволеність життям, як середній рівень задоволеності за певний період або як сукупність задоволення в різних сферах життя.

Таким чином, суб'єктивне благополуччя є складним багатовимірним конструктом, який формується під впливом зовнішніх (економічних, соціальних) та внутрішніх (особистісних, психологічних) факторів. До ключових детермінантів суб'єктивного благополуччя належать самооцінка, рівень стресостійкості, особистісні риси та міжособистісні відносини. Окрім цього, спосіб сприйняття

життєвих подій, емоційна регуляція та стиль мислення відіграють значну роль у визначенні рівня суб'єктивного благополуччя особистості.

1.2 Особливості суб'єктивного благополуччя у різних соціальних категоріях населення.

Суб'єктивне благополуччя є важливим аспектом психічного та соціального здоров'я людини, яке визначається відчуттям задоволення від власного життя, емоційним станом та внутрішнім відчуттям гармонії. Це поняття включає не тільки емоційні та когнітивні аспекти, а й соціальну, економічну та культурну складові життя людини. Оскільки соціальні умови значною мірою впливають на рівень суб'єктивного благополуччя, існує необхідність дослідження особливостей суб'єктивного благополуччя в різних соціальних категоріях населення. Це дозволяє краще зрозуміти, як різноманітні соціальні, економічні та культурні чинники формують почуття благополуччя у різних групах людей [10].

Саме тому різні соціальні групи можуть мати свої унікальні особливості суб'єктивного благополуччя зумовлені їхнім статусом, віком, гендером, умовами життя, культурними цінностями та іншими факторами.

Суб'єктивне благополуччя є важливим індикатором психосоціального здоров'я, що в значній мірі змінюється залежно від вікового періоду людини. У кожному з етапів життя визначаються специфічні потреби та пріоритети, які впливають на загальний рівень суб'єктивного благополуччя. Суб'єктивне благополуччя у дітей та підлітків в першу чергу пов'язане з емоційною стабільністю, безпекою, любов'ю та підтримкою з боку батьків та значущих дорослих. Важливими аспектами будуть виступати також успіхи в навчанні, соціальна інтеграція та взаємодія з однолітками, оскільки саме в цей період формуються основи самооцінки та соціальних навичок [10].

Рівень благополуччя серед підлітків часто залежить від підтримки та прийняття в соціальних групах, а також від стабільності родинних відносин. Як показують дослідження, безпека, емоційна підтримка та наявність стабільних соціальних зв'язків є критичними для формування позитивного досвіду самопочуття на цьому етапі.

В юнацькому віці ключовими факторами, що визначають суб'єктивне благополуччя, є самореалізація, пошук ідентичності та побудова стосунків. Молодь прагне визначити свої життєві цілі, сформувати стійку ідентичність, що, в свою чергу, сприяє їхньому емоційному комфорту. Процес самореалізації може бути тісно пов'язаний з кар'єрними досягненнями та успіхами в освіті, а також з адаптацією до соціальних змін і побудовою здорових міжособистісних відносин. Молодь є найбільш схильною до переживання конфліктів через незавершену ідентичність та соціальні виклики, що можуть знижувати рівень благополуччя.

Якщо говорити про дорослих, то в цьому віці суб'єктивне благополуччя значною мірою визначається професійною самореалізацією, сімейною стабільністю та здоров'ям. Психологічна стабільність досягається через реалізацію кар'єрних цілей та забезпечення матеріального добробуту. На цьому етапі важливу роль відіграють не лише професійні досягнення, але й здатність підтримувати баланс між роботою та особистим життям, зокрема, між сімейними обов'язками та особистими інтересами. Як підкреслюють психологи, стабільність у відносинах та здоров'ї також виступає значущим фактором для збереження високого рівня суб'єктивного благополуччя.

У похилому віці суб'єктивне благополуччя в значній мірі залежить від соціальної інтеграції, активності та здоров'я. Підтримка соціальних зв'язків, відчуття своєї потрібності та реалізація досвіду є важливими умовами для підтримки позитивного психоемоційного стану. Водночас фізичне здоров'я та

здатність зберігати активність визначають здатність старших людей насолоджуватися життям і уникати депресивних проявів.

Соціально-економічний статус (СЕС) є однією з основних детермінант суб'єктивного благополуччя. Згідно з результатами досліджень, люди з високим СЕС мають більше можливостей для задоволення базових потреб, доступу до високоякісної освіти, медичних послуг та культурних ресурсів, що сприяє підвищенню рівня їхнього благополуччя. Вони можуть дозволити собі більш комфортне життя, що включає подорожі, відпочинок, а також розвиток особистісних і професійних інтересів.

У свою чергу, люди з низьким СЕС часто стикаються з обмеженнями у доступі до ресурсів, що необхідні для досягнення високого рівня благополуччя. Це, в свою чергу, може призводити до високого рівня стресу, тривоги та невдоволення життям. Дефіцит фінансових ресурсів, обмежена соціальна мобільність та відсутність стабільних можливостей для професійного розвитку можуть негативно позначатися на емоційному стані та загальному відчутті щастя.

Ще одна детермінанта, яка може впливати на рівень суб'єктивного благополуччя є гендер. Гендер може впливати на суб'єктивне благополуччя, але не в рамках традиційних стереотипів. Дослідження показують, що чоловіки та жінки можуть мати різні підходи до розуміння благополуччя, але це не обов'язково визначається гендерними ролями, а більше залежить від індивідуальних цінностей, соціальних умов та особистих вподобань.

Таким чином, вважається, що жінки зазвичай мають більш виражену емоційну чутливість і схильність до оцінки якості своїх міжособистісних відносин, що визначає більший акцент на емоційну сферу життя[11]. Вони значно більше уваги приділяють сімейним та соціальним аспектам свого життя, таким як взаємодія з близькими, друзі та партнерські стосунки. Цей фактор може сприяти високому рівню суб'єктивного благополуччя, однак також може призводити до

підвищеного рівня стресу через необхідність балансувати між численними ролями, які виконують жінки в сучасному суспільстві.

Чоловіки, на відміну від жінок, більше схильні фокусуватися на досягненнях у кар'єрі та матеріальному аспекті життя. Професійний успіх та забезпечення сім'ї виступають основними джерелами їхнього благополуччя. З іншого боку, більша орієнтація на досягнення може спричиняти стрес, пов'язаний з високими вимогами до самих себе, а також із соціальними та економічними обов'язками.

Таким чином, гендер є лише одним із факторів, що може впливати на суб'єктивне благополуччя, але цей вплив значною мірою залежить від культурних, соціальних і особистісних особливостей індивіда, а не від універсальних стереотипів.

Проте, варто наголосити, що суб'єктивне благополуччя є результатом взаємодії як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. Важливо розуміти, що ці чинники можуть як підсилювати, так і послаблювати відчуття благополуччя в залежності від контексту життя людини.

Зовнішні соціальні чинники, мають значний вплив на рівень суб'єктивного благополуччя. Серед них можна виділити умови життя, соціальне оточення, економічні травми та культурний контекст.

Чинник умов життя включає в себе доступ до базових ресурсів, таких як житло, харчування, медичне обслуговування та безпека. Низький рівень життя або соціальна ізоляція можуть значно знизити відчуття благополуччя.

Щодо соціального оточення, як чинника суб'єктивного благополуччя, то особистість, яка має сприятливе соціальне середовище буде мати більший рівень благополуччя порівняно з тими, хто стикається з соціальною ізоляцією або негативними стосунками. Важливу роль відіграє наявність надійних соціальних зв'язків, таких як сім'я, друзі, колеги.

Нестабільність, економічна криза, втрата роботи чи низький рівень доходу також можуть бути джерелами стресу і знижувати рівень щастя. Люди, які переживають економічні труднощі, часто мають обмежені можливості для задоволення своїх потреб, що може негативно позначатися на їхньому благополуччі.

Важливим зовнішнім фактором виступає культурний контекст. Відношення суспільства до певних цінностей і соціальних норм також може впливати на рівень благополуччя особистості. Наприклад, у культурах, де акцентується увага на колективізмі, взаємодопомога та спільна діяльність можуть підвищувати відчуття благополуччя, тоді як у індивідуалістичних культурах особисті досягнення можуть бути важливішими для відчуття щастя.

Внутрішні чинники, що впливають на суб'єктивне благополуччя, є ключовими елементами психологічної конструкції, що визначають, як індивід сприймає своє життя та емоційний стан. Вони включають особистісні характеристики та психологічні процеси, які мають значний вплив на загальний рівень задоволення життям і психічне благополуччя. Самооцінка, копінг-стратегії та толерантність до невизначеності - це ключові психологічні характеристики, що впливають на суб'єктивне благополуччя.

Самооцінка є однією з основних внутрішніх характеристик та складових суб'єктивного благополуччя. Стабільна самооцінка асоціюється з позитивним сприйняттям власних можливостей, що сприяє більш високому рівню задоволення життям і емоційного добробуту. Низька самооцінка, у свою чергу, може бути пов'язана з відчуттям незадоволення, депресивними симптомами та схильністю до негативного сприйняття навколишнього світу, може заважати людині відчувати задоволеність життям.

Ще одним важливим внутрішнім компонентом особистості, який може впливати на рівень суб'єктивного благополуччя є копінг-стратегії. Вони

виступають важливими психологічними механізмами, через які людина адаптується до стресових ситуацій та невизначеності. Ефективні стратегії, такі як активне вирішення проблем, пошук підтримки, або емоційне вираження, сприяють покращенню психоемоційного стану та зниженню стресу, що позитивно впливає на суб'єктивне благополуччя. Водночас неефективні стратегії, такі як уникання або емоційне придушення, можуть підвищувати рівень стресу та тривоги, що, в свою чергу, знижує рівень благополуччя. Важливою складовою є індивідуальна здатність до рефлексії, оскільки особи, які вміють усвідомлювати свої емоції та поведінкові реакції, здатні краще справлятися з труднощами.

Важливим внутрішнім фактором може виступати толерантність до невизначеності, яка визначається як здатність індивіда комфортно ставитися до ситуацій, в яких відсутня чітка інформація або контроль. Висока толерантність до невизначеності дозволяє людині менш переживати через непередбачуваність життя та знижує рівень тривожності. Особи з високою толерантністю здатні більш гнучко адаптуватися до змін та непередбачуваних ситуацій, що позитивно впливає на їх емоційний стан і загальний рівень благополуччя. Низька толерантність, навпаки, може призводити до сильних переживань та стресу, особливо в умовах швидко змінюваного соціального чи економічного середовища.

Важливо, також, відзначити здатність індивіда регулювати власні емоції. Емоційна регуляція є здатністю індивіда управляти своїми емоціями для досягнення оптимального психічного стану та адаптації до навколишнього середовища. Особам з високим рівнем емоційної регуляції вдається ефективно справлятися з негативними емоціями, зберігаючи рівновагу в складних ситуаціях. Це включає в себе як усвідомлення та вираження емоцій, так і здатність знаходити баланс між переживанням емоцій та їх контролем. Люди з низьким рівнем емоційної регуляції часто схильні до імпульсивних реакцій, що може призводити до емоційної нестабільності та зниження суб'єктивного благополуччя.

Ще однією внутрішньою характеристикою є цінності людини, які визначають її життєві пріоритети та напрямки самореалізації, також відіграють важливу роль у суб'єктивному благополуччі. Люди, чий життєвий шлях узгоджується з їхніми внутрішніми переконаннями та цінностями, зазвичай відчують більший рівень задоволення від життя. Наприклад, індивіди, які орієнтовані на розвиток особистісних якостей, досягнення кар'єрних цілей або соціальний внесок, можуть відчувати більше задоволення від життя порівняно з тими, хто не знаходить сенсу в своїй діяльності.

Отже, внутрішні чинники суб'єктивного благополуччя є комплексом особистісних та психологічних характеристик, що взаємодіють між собою та впливають на загальне сприйняття індивідом свого життя.

У підсумку, суб'єктивне благополуччя є результатом взаємодії як зовнішніх, так і внутрішніх чинників, які впливають на сприйняття індивідом свого життя. Зовнішні фактори, такі як соціальне оточення та економічні умови, створюють умови для розвитку благополуччя, тоді як внутрішні фактори, зокрема самооцінка, копінг-стратегії та емоційна регуляція, визначають, як людина переживає і адаптується до цих умов. Розуміння та вдосконалення цих чинників дозволяє підвищити рівень суб'єктивного благополуччя та сприяти психічному здоров'ю особистості.

1.3 Аналіз основних психологічних чинників, що впливають на рівень суб'єктивного благополуччя особистості.

Суб'єктивне благополуччя як інтегральне психологічне утворення є результатом взаємодії зовнішніх умов життя та внутрішніх характеристик особистості. У сучасній психологічній науці воно розглядається не лише як суб'єктивне переживання задоволеності життям, а як складний феномен, що

формується під впливом багатьох чинників – як об’єктивних (соціально-економічні умови, стан здоров’я, рівень освіти тощо), так і суб’єктивних (особистісні риси, цінності, мотиваційна структура, установки, емоційна регуляція).

У своїх дослідженнях А. Вотерман, Е. Десі, Д. Каннеман і Р. Раян підкреслюють, що психологічне благополуччя формується не лише завдяки внутрішньому фізичному та психічному стану, але також значною мірою залежить від рівня духовно-морального здоров’я людини та якості соціального середовища [13, с. 109–134]. Однією з ключових умов підтримання позитивного мислення (яке включає оптимістичне та раціональне сприйняття себе та навколишніх подій) є здатність особистості адаптуватися до змін у соціумі. Така гнучкість також сприяє прояву позитивної соціальної поведінки – активності у професійній, сімейній сфері, а також у наданні підтримки іншим, що, у свою чергу, дозволяє досягати суспільно значущих результатів.

Трикомпонентна модель суб’єктивного благополуччя Това В. та Дінера Е. [50] включає три основні аспекти: когнітивний компонент, який відображає рівень задоволеності життям, та емоційний компонент, який охоплює як позитивні, так і негативні емоції. Ці складові взаємопов’язані, оскільки люди, які задоволені своїм життям, зазвичай частіше переживають позитивні емоції та рідше відчують негативні [50].

П. Фесенко та Е. Дінер, вважали, що психологічне благополуччя нерозривно пов’язане з відчуттям змістовності та усвідомленням цінності життя, що виступає основою для досягнення особистісних цілей. Е. Дінер акцентує увагу на тому, що вивчення психологічного благополуччя не повинно обмежуватися лише його загальним рівнем чи зовнішніми показниками. Важливо враховувати індивідуальну картину світу кожної людини — її мотиви, цінності, установки, тобто ті особистісні орієнтири, які формують унікальний простір значущості. Саме

ці внутрішні чинники визначають, яким чином людина оцінює своє життя, що для неї є джерелом радості, задоволення чи самореалізації. Такий підхід дозволяє краще зрозуміти індивідуальну природу благополуччя та його зв'язок із життєвими смислами особистості[45].

Продовжуючи ідею Е. Дінера про важливість індивідуальної системи координат у сприйнятті психологічного благополуччя, варто звернутися до позиції Е. Позднякової, яка підкреслює, що особистісне переживання благополуччя включає когнітивний компонент — зокрема, загальну задоволеність життям, — та значною мірою залежить від стабільного позитивного емоційного фону й суб'єктивної оцінки реальності. Водночас важливу роль відіграє реалізація потреб, у тому числі соціального характеру. Людина, як соціальна істота, прагне бути частиною групи, відчувати підтримку, мати соціальні зв'язки, отримувати визнання, любов і повагу з боку інших. Ці аспекти безпосередньо впливають на рівень її психологічного благополуччя.

Таким чином, внутрішня задоволеність тісно переплетена з соціальним контекстом і потребує балансу між особистими прагненнями особистості та очікуваннями соціуму. Особистість має адаптуватися, підтримуючи рівновагу між власними внутрішніми потребами й вимогами зовнішнього середовища. У цьому сенсі задоволеність життям — як у цілому, так і його окремими аспектами — пов'язана з емоційним ставленням до себе, до людей, до життєвих подій, і виявляється у відповідних оцінках якості власного життя.

Аналіз літератури показує, що усі фактори, які визначають рівень та структуру психологічного благополуччя, в залежності від специфіки підходу до його розуміння, можна поділити на чотири групи:

- Соціально-економічні;
- Соціокультурні;
- Біологічні;

- Психологічні фактори.

До соціально-економічних чинників, що впливають на суб'єктивне благополуччя особистості, належить насамперед взаємозв'язок між рівнем матеріального забезпечення та переживанням особистісного добробуту. Так, у своїх дослідженнях Н. Бредберн вказував на те, що особи з вищим рівнем доходу демонструють більш виражене психологічне благополуччя, що пов'язане з підвищеним рівнем позитивного афекту, який, у свою чергу, має тісний зв'язок із матеріальним достатком. Однак у межах цього ж дослідження не було зафіксовано аналогічного зв'язку між матеріальним станом і зниженням негативного афекту. Це свідчить про те, що фінансовий ресурс може підсилювати позитивні емоції, але водночас не має значного впливу на зменшення негативних переживань, таких як тривога, смуток чи невпевненість [13, с. 148–155].

У контексті соціально-економічних факторів важливо окремо розглянути поняття «суб'єктивного економічного благополуччя», запропоноване В. Хащенко. Це поняття розглядається як комплексний психологічний феномен, що відображає гармонійне поєднання зовнішніх (об'єктивних, соціально-економічних) умов та внутрішніх (особистісних, психологічних) характеристик життєдіяльності особистості. Суб'єктивне економічне благополуччя відображає не лише ставлення індивіда до свого теперішнього матеріального стану, а й його сприйняття перспектив фінансового забезпечення в майбутньому. Важливим аспектом є те, що СЕБ не обмежується лише фактом наявності чи відсутності матеріальних благ, а значною мірою залежить від внутрішньої впевненості у здатності досягати поставлених цілей, самооцінки ресурсів і особистісної ефективності [13, с. 106–127].

На думку Е. Дінера, рівень економічного розвитку країни, в якій проживає індивід, має суттєвий вплив на його здатність реалізовувати себе не лише у матеріальній, але й у творчій, особистісній та соціальній сферах. Люди, які

мешкають у країнах з високим рівнем доходів і стабільною економікою, мають більше можливостей зосереджуватися на задоволенні нематеріальних потреб, що тісно пов'язані з відчуттям щастя [44].

Натомість життя у країнах з низьким рівнем економічної стабільності часто позбавляє особистість базових можливостей для продуктивної діяльності, розвитку креативного потенціалу та побудови стійких соціальних зв'язків. Дослідник підкреслює, що злидні істотно обмежують можливість задоволення важливих психологічних потреб, таких як прагнення до самореалізації, відчуття компетентності, підтримка соціальних контактів, що, у свою чергу, знижує рівень суб'єктивного благополуччя [44, с. 653–663].

Соціально-економічні умови мають вагоме значення для формування психологічного благополуччя. Однак цей вплив не є лінійним або однозначним. Наприклад, підвищення доходів може позитивно впливати на рівень задоволеності життям, проте не завжди здатне зменшити рівень негативних емоцій або компенсувати психологічні втрати. Більше того, у випадку надмірного матеріального забезпечення ефект зростання суб'єктивного благополуччя може знижуватися або навіть зникати. Отже, матеріальне благополуччя — важлива, але не єдина складова психологічного комфорту та щастя особистості.

Друга група факторів – соціокультурні фактори, які також відіграють немало важливе значення в формуванні суб'єктивного благополуччя особистості. Відповідно до концепції Л. Виготського, соціокультурне середовище виступає не просто фоном для життя особистості, а є важливим чинником розвитку нових форм поведінки та виникнення якісно нових психологічних систем. Саме в цьому середовищі формуються уявлення про себе, інтерпретація соціальних зв'язків та ставлення до інших людей, що безпосередньо впливає на особистісне самосприйняття й внутрішній комфорт [13, с. 53–63].

Дослідження у сфері міжкультурної психології свідчать про те, що культурні відмінності, зокрема домінування індивідуальних чи колективних цінностей, мають значення для розуміння того, як саме формується психологічне благополуччя. Наприклад, у суспільстві, де домінує індивідуалізм, цінується особиста автономія, самореалізація та незалежність, тоді як у колективістичних культурах основна увага приділяється гармонії у групі, взаємопідтримці та тісним соціальним зв'язкам.

Водночас варто зауважити, що соціокультурні фактори не визначають рівень загального психологічного благополуччя безпосередньо, а радше впливають на окремі його компоненти — зокрема на самосприйняття, ідентичність, почуття прийняття в суспільстві. Якщо індивід приймає соціокультурну модель, у якій функціонує, та відчуває свою належність до неї, це значною мірою сприяє зростанню його суб'єктивного благополуччя — незалежно від того, чи ця культура орієнтована на індивідуалізм, чи на колективізм. Таким чином, гармонія між внутрішніми цінностями особистості та соціокультурним контекстом її життя є важливим фактором емоційного комфорту та внутрішньої рівноваги [13, с. 53–63].

Третя група факторів показує, що генетичні фактори можуть пояснювати індивідуальні відмінності в переживанні благополуччя. Очевидно, що зв'язок між фізичним здоров'ям та психологічним станом особистості існує. Як зазначають Р. Райан і К. Фредерік, суб'єктивна життєздатність є важливим індикатором психологічного благополуччя. Хвороби та погане самопочуття здатні викликати страх і тривогу, а також створювати функціональні обмеження, що суттєво знижують можливості для досягнення задоволення життям [13, с. 68–78].

Остання група факторів — це психологічні фактори. Виходячи з тверджень і висновків Н. Бренберна та Е. Дінера, які фактично ототожнювали психологічне благополуччя та суб'єктивне благополуччя, деякі зарубіжні психологи вважають,

що психологічне благополуччя людини безпосередньо пов'язане з задоволенням її потреб.

Р. Раян і К. Шелдон вважають, що основою благополуччя є задоволення психологічних потреб, а щасливі моменти для індивіда – це дні, коли в людини головна діяльність гармонує з потребами. [13].

Особливу увагу серед чинників, що впливають на суб'єктивне благополуччя, привертає теорія самодетермінації Р. Раяна та Е. Десі. В її основі лежить припущення про те, що особистісне благополуччя безпосередньо пов'язане із задоволенням трьох базових психологічних потреб: автономії, компетентності та пов'язаності з іншими людьми. Під автономією розуміється відчуття того, що власна поведінка є узгодженою з внутрішніми цінностями й бажаннями індивіда. Вона формується за умов підтримки з боку соціального оточення та відсутності зовнішнього тиску або контролю. Компетентність трактується як прагнення до ефективного функціонування в оточенні, досягнення результатів та впевненості у власних можливостях. Потреба у зв'язку з іншими передбачає прагнення до емоційної близькості та підтримки у міжособистісних стосунках, що реалізується за умови отримання турботи та тепла з боку значущих інших. Таким чином, задоволення зазначених психологічних потреб, які значною мірою детерміновані соціальним контекстом, сприяє підвищенню рівня психологічного благополуччя. У випадках, коли ці потреби залишаються незадоволеними, спостерігається зниження суб'єктивного відчуття благополуччя. Результати численних емпіричних досліджень, проведених у межах теорії самодетермінації, лише підтверджують дану залежність.

Не менший інтерес викликає також проблема впливу сенсу буття та життєвих цілей на рівень суб'єктивного благополуччя. Цілі особистості можуть виступати важливими предикторами психологічного благополуччя, оскільки процес їх досягнення неминуче викликає зміни в житті людини. Значущі для

людини цілі часто призводять до великих трансформацій у її житті, що, у свою чергу, може мати значний вплив на її емоційний стан. Натомість менш важливі цілі, досягнення яких потребує менших зусиль, можуть мати обмежений ефект на психологічне благополуччя, або навіть знижувати його рівень, якщо не викликають достатнього внутрішнього задоволення.

Ці висновки були уточнені в дослідженнях П. Фесенка, який підкреслює, що досягнення цілей, особливо значущих, тісно пов'язане з відчуттям виконаного обов'язку і гармонії, що, у свою чергу, сприяє зростанню суб'єктивного благополуччя. Відповідно, важливість мети та її вплив на психологічне благополуччя можна оцінювати не лише за фактом її досягнення, але й за тим, наскільки ця мета відповідає внутрішнім цінностям та потребам особистості.

Дж. Морено, досліджуючи систему зв'язків між суб'єктами та об'єктами соціальної взаємодії, показав, що благополуччя особистості безпосередньо залежить від її місця в структурі міжособистісних відносин. Воно формується через емоційні зв'язки, взаємні симпатії та антипатії, а також через процеси притягання та відштовхування, які складають основу соціальних взаємодій, що є недоступними для зовнішнього спостереження. В даному контексті, під психологічним благополуччям особистості Дж. Морено розуміє переживання задоволення від власного життя, що є наслідком позитивного функціонування особистості, досягнутого через процес особистісного саморозвитку [34].

З огляду на перелік факторів в різних дослідженнях науковців, можна сказати, що в сучасній психологічній літературі немає єдиної думки щодо кількості чинників та їх переліку. Цілісне розуміння психологічного благополуччя вимагає комплексного підходу, який включає як індивідуальні аспекти, так і соціокультурні та біологічні фактори. Врахування різноманітних складових – від соціально-економічних до біологічних і соціокультурних умов – дозволяє

збудувати більш глибоке розуміння того, як різні чинники впливають на відчуття благополуччя і яке значення мають для життєвого досвіду людини.

РОЗДІЛ 2. Емпіричне дослідження взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками

2.1. Мета, завдання, методики та організація емпіричного дослідження

У рамках проведеного емпіричного дослідження метою було вивчення взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками. Для цього було визначено процедуру соціально-психологічного дослідження, що дозволяє оцінити суб'єктивне благополуччя молоді з різних аспектів.

Для досягнення мети було поставлено такі завдання:

1. Оцінити рівень суб'єктивного благополуччя студентів.
2. Визначити особистісні характеристики респондентів, що можуть бути пов'язані з рівнем їхнього суб'єктивного благополуччя.
3. Проаналізувати взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та ключовими психологічними характеристиками студентів.

Для проведення дослідження було обрано комплекс психодіагностичних методик, що дозволяють отримати глибоку інформацію про різні аспекти суб'єктивного благополуччя. Зокрема, були використані наступні інструменти:

- **Методика «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя Бібісі (BBC-SWB)**, що дозволяє оцінити загальний рівень благополуччя респондентів та їхні емоційні і когнітивні реакції на різні життєві ситуації.

- **Методика «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3)**, яка дає можливість з'ясувати когнітивні аспекти сприйняття благополуччя, такі як оцінка задоволення життям та вплив когнітивних процесів на благополуччя.

- **Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості ТІРІ (TIPR-UKR)**, що дозволяє оцінити основні особистісні риси, зокрема екстраверсію, нейротизм, відкритість, добросовісність і товариськість.

- **Шкала психологічного капіталу в академічному контексті (ПСИКАП-12С)**, яка вимірює психологічний капітал студентів, зокрема їхні надії, оптимізм, стійкість і самовпевненість.

Загальна вибірка дослідження складала 55 студентів віком від 16 до 26 років. Усі учасники були добровольцями, і опитування не включало поділу вибірки за статевою приналежністю. Респонденти були з різних факультетів і курсів, що дозволяє отримати широку картину соціально-психологічного середовища студентської молоді. Розподіл студентів за віковим критерієм зображений на рис.2.1.1.

Ваш вік
55 відповідей

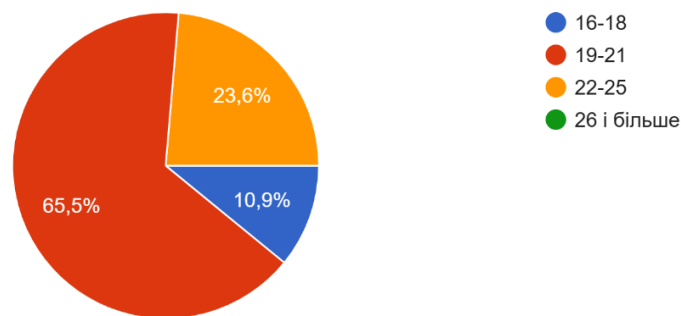

Рис. 2.1.1 – Розподіл респондентів за віком

Розподіл за рівнем навчання показав, що найбільша кількість учасників навчається на третьому курсі (47,3%). На четвертому курсі навчаються 13 осіб

(23,6%), на другому – 7 осіб (12,7%), на першому – 3 особи (5,5%), а на п'ятому курсі – 4 особи (7,3%). Два респонденти (3,6%) не навчаються.

На якому курсі Ви навчаєтесь?
55 відповідей

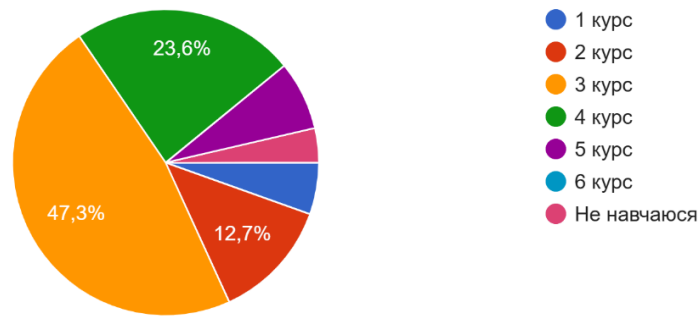

Рис. 2.1.2 – Розподіл респондентів за рівнем навчання

Респонденти також розподілялися за видом професійної діяльності, найбільше учасників поєднують навчання з роботою (31 осіб, 56,4%). Лише навчаються 20 осіб (36,4%), а 4 осіб (7,3%) працюють без навчання.

Більшість респондентів на момент дослідження перебували в Україні (50 осіб, 90,9%), тоді як 5 осіб (9,1%) перебували за кордоном. Методики надавались в онлайн-форматі, респонденти проходили опитування за допомогою Google Form, що дозволило зробити процес більш доступним.

За допомогою першого опитувальника Методика «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя Бібісі (BBC-SWB), було зібрано результати про рівень суб'єктивного благополуччя респондентів, охоплюючи як емоційні, так і когнітивні аспекти їхнього благополуччя. Методика дозволяє оцінити три основні складові: психологічне благополуччя, фізичне благополуччя та благополуччя в стосунках. В сукупності оцінка цих трьох факторів, дає нам загальну оцінку рівня суб'єктивного благополуччя.

Методика «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (косб-3)» (о. Калюк, о. Савченко) використовувалась для оцінки суб'єктивного благополуччя на основі когнітивних та емоційних процесів. Вона дозволяє визначити, як індивіди оцінюють свої життєві обставини, їхні досягнення, а також наявність ресурсів для подолання труднощів. Дана методика дозволяє дослідити здатність студентів справлятися з проблемами, позитивно оцінювати власне життя та розуміти значення своїх досягнень за допомогою трьох шкал: задоволеність власним життям, невдоволеність собою та розчарування в житті та задоволеність відносинами з іншими. За допомогою основних шкал можна отримати загальний рівень задоволеності життям, що прямо впливає на оцінку суб'єктивного благополуччя.

Наступна методика, яку ми обрали для дослідження - Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості TIPI (TIPI-UKR). Опитувальник TIPI є адаптованою версією п'ятифакторного опитувальника, який вимірює основні риси особистості, що визначають поведінкові та емоційні реакції особистості в різних ситуаціях. Цей інструмент включає п'ять основних факторів: екстраверсію, добросовісність, емоційну стабільність, відкритість до нового досвіду та дружелюбність. Вивчення цих рис дозволяє краще зрозуміти психологічну стійкість студентів, їхню схильність до переживання стресу, а також рівень їхньої соціальної адаптації в навчальному середовищі.

Остання методика - Шкала психологічного капіталу в академічному контексті (ПСИКАП-12С) була створена для оцінки таких компонентів психологічного капіталу, як оптимізм, впевненість у своїх силах, стійкість до стресу та саморегуляція, які є важливими для успішного подолання труднощів і адаптації в академічному середовищі. В нашому дослідженні психологічний капітал є ключовим чинником, який допомагає студентам зберігати позитивний емоційний фон, впевненість у власних силах та ефективно долати стресові

ситуації. Ця шкала дозволяє оцінити, як рівень психологічного капіталу впливає на здатність студентів справлятися з навчальними навантаженнями, соціальними викликами та міжособистісними конфліктами, що є важливим для підтримки їхнього суб'єктивного благополуччя.

Вибір цих методик був зроблений для того, щоб комплексно дослідити психологічні аспекти, які впливають на суб'єктивне благополуччя студентів. Кожна методика фокусується на різних компонентах психологічного стану, таких як емоційне самопочуття, здатність долати стрес, оптимізм, а також соціальна адаптація. Таким чином, даний комплекс методик дозволяє більш детально оцінити фактори, які є важливими в контексті суб'єктивного благополуччя.

2.2. Рівень вираженості суб'єктивного благополуччя у студентів.

На основі проведеного дослідження суб'єктивного благополуччя ми отримали дані, які дозволяють оцінити рівень суб'єктивного благополуччя студентської молоді. Це дослідження дозволило виявити, які чинники – соціальні, психологічні, економічні – мають найбільший вплив на відчуття щастя та задоволення життям у молодих людей.

За методикою «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя БіБіСі» ми отримали наступні результати зображені в таблиці 2.2.1.

Таблиця 2.2.1 – Результати за методикою «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя БіБіСі»

Назва шкали	Середнє значення вибірки	Норми рівня прояву шкали
Психологічне благополуччя	42.22 бали	Середній рівень

Фізичне здоров'я та благополуччя	24.85 балів	Середній рівень
----------------------------------	-------------	-----------------

Продовження таблиці 2.2.1

Стосунки (Благополуччя в стосунках)	16.36 балів	Середній рівень
Суб'єктивне благополуччя	83.43 балів	Середній рівень

Наочно результати зображені на рис. 2.2.2.

Рис. 2.2.2 – Результати розподілу респондентів за методикою «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя БіБіСі»

Отримані результати дослідження свідчать про середній рівень суб'єктивного благополуччя студентської молоді за всіма основними показниками. Середнє значення шкали психологічного благополуччя становить 42,22 бали, що вказує на помірний рівень емоційної стабільності та задоволення життям серед

учасників дослідження. Це свідчить про наявність певних внутрішніх ресурсів для адаптації та подолання стресових ситуацій, але також вказує на необхідність підтримки та розвитку психоемоційного стану. Аналогічно, середнє значення за шкалою фізичного здоров'я та благополуччя, яке дорівнює 24,85 балів, вказує на середній рівень фізичного стану студентів. Це може відображати вплив навчального навантаження та інших факторів стресу, які не дозволяють досягти високого рівня фізичного благополуччя, однак не вказують на серйозні проблеми зі здоров'ям.

Результати шкали благополуччя в стосунках також вказують на середній рівень, з оцінкою 16,36 балів, що говорить про те, що студенти мають загалом стабільні міжособистісні стосунки, хоча можуть стикатися з певними труднощами у соціальних взаємодіях, що потребує додаткової уваги. Загальний показник суб'єктивного благополуччя в 83,43 бали підтверджує, що в цілому студенти відчують помірне задоволення своїм життям, але це також вказує на можливість подальшого покращення їхнього сприйняття власного благополуччя. Таким чином, результати дослідження свідчать про наявність як позитивних, так і негативних аспектів у життєвому досвіді студентської молоді, що вимагає комплексного підходу до покращення якості їхнього психічного та фізичного благополуччя.

Аналіз результатів, отриманих за методикою «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (Косб-3)», свідчить про переважання середнього рівня задоволеності власним життям серед студентської молоді. Результати продемонстровані в таблиці 2.2.3.

Таблиця 2.2.3 – Результати методики «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3)»

Шкали	Середні значення вибірки	Норми за шкалами методики
Задоволеність власним життям	24.89 балів	Середній рівень
Невдоволеність собою та розчарування в житті	20.46 балів	Низький рівень
Задоволеність відносинами з іншими	24.03 балів	Середній рівень
Загальний рівень задоволеності життям	69.38 балів	Середній рівень

Графічно результати зображені на Рис. 2.2.4.

Рис.2.2.4 – Результати розподілу респондентів за методикою «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3)»

Середнє значення за шкалою «Задоволеність власним життям» становить 24,89 балів, що свідчить про помірне задоволення своїм життям. Результати за шкалою «Невдоволеність собою та розчарування в житті» (20,46 балів) вказують на низький рівень невдоволення, що свідчить про позитивну самооцінку студентів. Шкала «Задоволеність відносинами з іншими» (24,03 бали) демонструє стабільні

міжособистісні стосунки на середньому рівні. Загальний рівень задоволеності життям у 69,38 балів підтверджує середній рівень благополуччя студентів, що вказує на позитивне, хоча й не ідеальне, сприйняття свого життя.

Аналіз результатів за методикою «Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості TIPI (TIPI-UKR)» показав наступні середні показники для студентської молоді, зображені в таблиці 2.2.5

Таблиця 2.2.5 – Результати методики «Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості TIPI (TIPI-UKR)»

Шкали	Середні показники вибірки (в балах)
Екстраверсія	4.17
Дружелюбність	2.88
Добросовісність	4.29
Емоційна стабільність	3.42
Відкритість новому досвіду	4.04

У нашому дослідженні результати за шкалами цієї методики дозволили нам глибше зрозуміти особистісні характеристики студентської молоді, яка брала участь у дослідженні.

Студенти мають помірно високий рівень екстраверсії, що свідчить про їхню схильність до соціальних взаємодій і відкритості до нових контактів. Найнижчий показник – Дружелюбність (2.88). Це може свідчити про те, що у вибірці переважають студенти, які менш схильні до співпраці або менше орієнтовані на соціальну взаємодію.

Показник Добросовісність є одним з найбільш високих, що відображає високу відповідальність студентів та їх прагнення до організованості. Вибірка має тенденцію до середніх показників Емоційної стабільності. Це означає, що вони

здатні контролювати свої емоції в більшості ситуацій, але з тенденцією до зміни емоційного стану. На рисунку нижче можна візуально побачити розподіл респондентів за рівнями прояву кожної риси особистості.

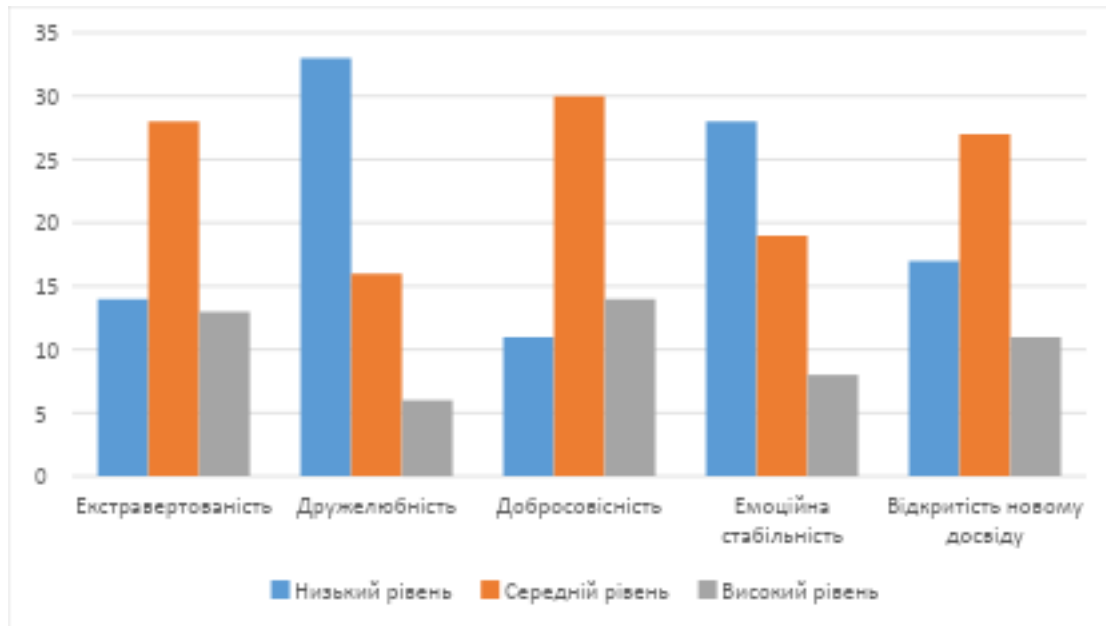

Рис.2.2.6 – Результати розподілу респондентів за рівнями прояву кожної риси особистості за шкалою TIPI-UKR

Шкала психологічного капіталу в академічному контексті (ПсиКап-12С) оцінює ключові компоненти психологічного капіталу, такі як самоефективність, надія, резильєнтність, оптимізм, а також загальний рівень психологічного капіталу. Ці складові важливі для розуміння здатності студентів адаптуватися до навчальних і життєвих викликів, зберігати позитивний настрій і ефективно долати труднощі.

За цією методикою ми отримали наступні результати, зображені в таблиці 2.2.7

Таблиця 2.2.7 – Результати за Шкалою психологічного капіталу в академічному контексті (ПсиКап – 12С)

Шкала	Середній показник вибірки (в балах)
Самоефективність	3.89
Надія	3.58
Резильєнтність	3.65
Оптимізм	3.61
Психологічний капітал	3.71

Студенти мають помірно високий рівень самоефективності, що свідчить про їхню віру в свої здатності досягати успіху в навчанні та інших сферах життя.

Результати також показують, що рівень шкали надії у студентів знаходиться на середньому рівні. Це означає, що респонденти вірять у можливість досягнення своїх цілей, проте інколи можуть сумніватися в успіху через труднощі, з якими вони стикаються. Надія є важливою складовою для підтримки мотивації та подолання перешкод у навчанні.

Резильєнтність та оптимізм оцінюється також на середньому рівні, що свідчить про здатність студентів долати стресові ситуації та мати позитивний погляд на майбутнє в більшості життєвих ситуацій і в академічному контексті зокрема.

Загальний показник психологічного капіталу також перебуває на середньому рівні, що вказує на наявність у студентів достатнього рівня психологічної стійкості, готовності до подолання труднощів і досягнення цілей. Графік розподілу респондентів за рівнями прояву шкали Психологічного капіталу зображені на рисунку нижче.

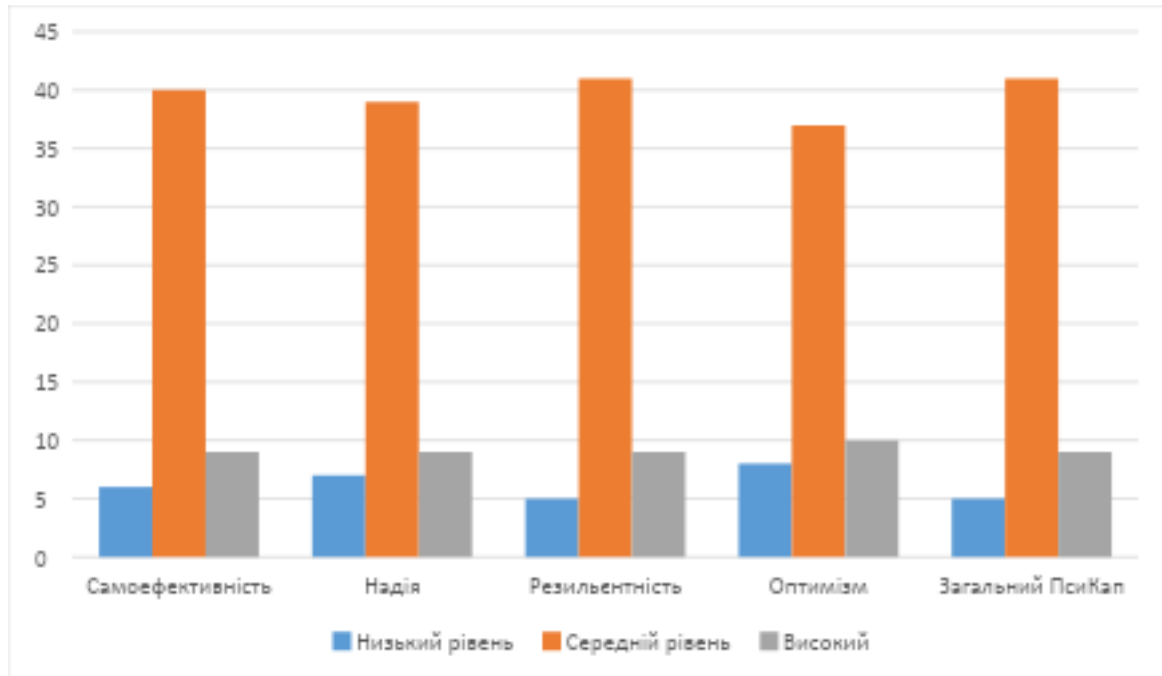

Рис. 2.2.8 – Результати розподілу респондентів за рівнями прояву шкали Психологічного капіталу (ПсиКап-12С).

Як можна бачити, є певні коливання в окремих компонентах, що вказує на потенціал для подальшого розвитку. Загалом, результати за шкалою ПсиКап-12С свідчать, що студенти мають помірний рівень психологічного капіталу, що дозволяє їм успішно адаптуватися до академічних вимог і долати труднощі.

Загальний аналіз результатів за усіма чотирма методиками вказує на те, що студенти мають помірний рівень суб'єктивного благополуччя, психологічного капіталу та особистісних якостей, що важливо для їхнього ментального здоров'я та здатності до адаптації в академічному середовищі.

Узагальнюючи, можна сказати, що студенти демонструють стійкість, оптимізм і адаптивність до викликів, однак існують окремі аспекти, які потребують підтримки та розвитку. Ці результати можуть слугувати основою для розробки програм психологічної підтримки, орієнтованих на підвищення рівня задоволення життям, емоційної стабільності та психологічної стійкості.

2.3. Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками.

Вивчення взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками є важливим аспектом соціально-психологічних досліджень, оскільки дозволяє визначити, які фактори впливають на психоемоційний стан індивіда та його загальне ставлення до життя. Суб'єктивне благополуччя студента є комплексним показником, що включає задоволеність життям, емоційну стійкість, соціальні відносини та здатність до адаптації в умовах академічного середовища. У цьому підрозділі розглянуто взаємозв'язок між рівнем суб'єктивного благополуччя та такими особистісними характеристиками, як екстраверсія, дружелюбність, добросовісність, емоційна стабільність та відкритість новому досвіду.

У цьому підрозділі здійснюється аналіз взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками. Для цього використовувався кореляційний аналіз за методом Пірсона, що дозволяє виявити лінійні залежності між кількісними змінними. Цей метод є найбільш підходящим для нашого дослідження, оскільки всі змінні мають кількісну природу, а також відповідають умовам нормальності розподілу.

Перш за все, важливо зазначити, що суб'єктивне благополуччя в нашому дослідженні оцінювалося за допомогою чотирьох різних методик: модифікованої шкали суб'єктивного благополуччя Бібісі (BBC-SWB), методики когнітивних особливостей суб'єктивного благополуччя (КОСБ-3), короткого п'ятифакторного опитувальника особистості TIPI (TIPI-UKR) та шкали психологічного капіталу в академічному контексті (ПСИКАП-12С).

		Кореляції								
		Суб'єктивне благополуччя	психологічне благополуччя	фізичне благополуччя	стосунки	самоєфективність	надія	резильєнтність	оптимізм	психологічний капітал
Суб'єктивне благополуччя	Кореляція Пірсона	1	,495**	,395**	,409**	-,038	,130	,117	,155	,065
	Знач. (двухстороння)		,000	,003	,002	,779	,341	,390	,254	,634
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
психологічне благополуччя	Кореляція Пірсона	,495**	1	,753**	,387**	,003	,163	,001	,185	,047
	Знач. (двухстороння)	,000		,000	,003	,984	,230	,995	,173	,731
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
фізичне благополуччя	Кореляція Пірсона	,395**	,753**	1	,387**	-,043	,022	-,117	,224	-,014
	Знач. (двухстороння)	,003	,000		,003	,754	,873	,390	,097	,921
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
стосунки	Кореляція Пірсона	,409**	,387**	,387**	1	-,001	-,063	,133	,140	-,011
	Знач. (двухстороння)	,002	,003	,003		,995	,643	,328	,303	,933
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
самоєфективність	Кореляція Пірсона	-,038	,003	-,043	-,001	1	,402**	,276*	,380**	,575**
	Знач. (двухстороння)	,779	,984	,754	,995		,002	,040	,004	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
надія	Кореляція Пірсона	,130	,163	,022	-,063	,402**	1	,246	,389**	,652**
	Знач. (двухстороння)	,341	,230	,873	,643	,002		,068	,003	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
резильєнтність	Кореляція Пірсона	,117	,001	-,117	,133	,276*	,246	1	,363**	,687**
	Знач. (двухстороння)	,390	,995	,390	,328	,040	,068		,006	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
оптимізм	Кореляція Пірсона	,155	,185	,224	,140	,380**	,389**	,363**	1	,754**
	Знач. (двухстороння)	,254	,173	,097	,303	,004	,003	,006		,000

Рис. 2.2.8.2 – Таблиця кореляційного аналізу

		Кореляції								
		задоволеність власним життям	незадоволеність собою та розчарування	задоволеність відносинами з іншими	загальний рівень благополуччя	екстраверсія	дружелюбність	добросовесність	емоц. стабільність	відкритість новому досвіду
задоволеність власним життям	Кореляція Пірсона	1	-,010	,176	,614**	,279*	-,052	,145	,146	,204
	Знач. (двухстороння)		,942	,195	,000	,037	,706	,286	,282	,132
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
незадоволеність собою та розчарування	Кореляція Пірсона	-,010	1	-,070	-,566**	-,111	,040	-,082	,057	,124
	Знач. (двухстороння)	,942		,607	,000	,415	,769	,546	,675	,364
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
задоволеність відносинами з іншими	Кореляція Пірсона	,176	-,070	1	,624**	,322*	,114	,070	,042	,283*
	Знач. (двухстороння)	,195	,607		,000	,015	,403	,606	,760	,034
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
загальний рівень благополуччя	Кореляція Пірсона	,614**	-,566**	,624**	1	,383**	-,016	,220	,052	,236
	Знач. (двухстороння)	,000	,000	,000		,004	,907	,104	,705	,080
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
екстраверсія	Кореляція Пірсона	,279*	-,111	,322*	,383**	1	-,059	,206	,310*	,205
	Знач. (двухстороння)	,037	,415	,015	,004		,668	,127	,020	,130
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
дружелюбність	Кореляція Пірсона	-,052	,040	,114	-,016	-,059	1	,076	,170	-,013
	Знач. (двухстороння)	,706	,769	,403	,907	,668		,579	,211	,927
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
добросовесність	Кореляція Пірсона	,145	-,082	,070	,220	,206	,076	1	,277*	,246
	Знач. (двухстороння)	,286	,546	,606	,104	,127	,579		,039	,067
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
емоц. стабільність	Кореляція Пірсона	,146	,057	,042	,052	,310*	,170	,277*	1	,322*
	Знач. (двухстороння)	,282	,675	,760	,705	,020	,211	,039		,015
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
відкритість новому досвіду	Кореляція Пірсона	,204	,124	,283*	,236	,205	-,013	,246	,322*	1

Рис. 2.2.8.3 – Таблиця кореляційного аналізу

		Кореляції							
		задоволеність власним життям	незадоволеність собою та розчарування	задоволеність відносинами з іншими	загальний рівень благополуччя	Суб'єктивне благополуччя	психологічне благополуччя	фізичне благополуччя	стосунки
задоволеність власним життям	Кореляція Пірсона	1	-,010	,176	,614**	,286*	,167	,287*	,213
	Знач. (двухстороння)		,942	,195	,000	,032	,220	,032	,115
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
незадоволеність собою та розчарування	Кореляція Пірсона	-,010	1	-,070	-,566**	-,095	-,217	-,169	-,391**
	Знач. (двухстороння)	,942		,607	,000	,485	,108	,212	,003
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
задоволеність відносинами з іншими	Кореляція Пірсона	,176	-,070	1	,624**	,240	,106	,005	,207
	Знач. (двухстороння)	,195	,607		,000	,075	,436	,970	,126
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
загальний рівень благополуччя	Кореляція Пірсона	,614**	-,566**	,624**	1	,339*	,279*	,295*	,455**
	Знач. (двухстороння)	,000	,000	,000		,011	,038	,027	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
Суб'єктивне благополуччя	Кореляція Пірсона	,286*	-,095	,240	,339*	1	,495**	,395**	,409**
	Знач. (двухстороння)	,032	,485	,075	,011		,000	,003	,002
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
психологічне благополуччя	Кореляція Пірсона	,167	-,217	,106	,279*	,495**	1	,753**	,387**
	Знач. (двухстороння)	,220	,108	,436	,038	,000		,000	,003
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
фізичне благополуччя	Кореляція Пірсона	,287*	-,169	,005	,295*	,395**	,753**	1	,387**
	Знач. (двухстороння)	,032	,212	,970	,027	,003	,000		,003
	N	56	56	56	56	56	56	56	56
стосунки	Кореляція Пірсона	,213	-,391**	,207	,455**	,409**	,387**	,387**	1
	Знач. (двухстороння)	,115	,003	,126	,000	,002	,003	,003	
	N	56	56	56	56	56	56	56	56

Рис. 2.2.8.4 – Таблиця кореляційного аналізу

		Кореляції									
		екстраверсія	дружелюбність	добросовісність	емоц. стабільність	відкритість новому досвіду	самооефективність	надія	резильєнтність	оптимізм	психологічний капітал
екстраверсія	Кореляція Пірсона	1	-,059	,206	,310*	,205	,019	-,040	,327*	,013	,042
	Знач. (двухстороння)		,668	,127	,020	,130	,890	,768	,014	,926	,759
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
дружелюбність	Кореляція Пірсона	-,059	1	,076	,170	-,013	-,058	-,146	-,069	,037	-,063
	Знач. (двухстороння)	,668		,579	,211	,927	,670	,282	,615	,786	,644
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
добросовісність	Кореляція Пірсона	,206	,076	1	,277*	,246	,211	,098	,214	-,009	,098
	Знач. (двухстороння)	,127	,579		,039	,067	,118	,473	,114	,946	,470
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
емоц. стабільність	Кореляція Пірсона	,310*	,170	,277*	1	,322*	-,274*	-,159	,014	-,091	-,153
	Знач. (двухстороння)	,020	,211	,039		,015	,041	,243	,918	,503	,260
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
відкритість новому досвіду	Кореляція Пірсона	,205	-,013	,246	,322*	1	,058	,034	,064	,216	,132
	Знач. (двухстороння)	,130	,927	,067	,015		,671	,802	,641	,109	,333
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
самооефективність	Кореляція Пірсона	,019	-,058	,211	-,274*	,058	1	,402**	,276*	,380**	,575**
	Знач. (двухстороння)	,890	,670	,118	,041	,671		,002	,040	,004	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
надія	Кореляція Пірсона	-,040	-,146	,098	-,159	,034	,402**	1	,246	,389**	,652**
	Знач. (двухстороння)	,768	,282	,473	,243	,802	,002		,068	,003	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
резильєнтність	Кореляція Пірсона	,327*	-,069	,214	,014	,064	,276*	,246	1	,363**	,687**
	Знач. (двухстороння)	,014	,615	,114	,918	,641	,040	,068		,006	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56

Рис. 2.2.8.5 – Таблиця кореляційного аналізу

Зокрема, виявлено позитивний зв'язок між суб'єктивним благополуччям та екстраверсією ($r = 0.359$, $p < 0.05$), що свідчить про те, що студенти з вищим рівнем екстраверсії, ймовірно, мають вищий рівень задоволеності життям, емоційного комфорту та позитивного сприйняття себе. Також встановлено значущий позитивний зв'язок між екстраверсією та загальним рівнем благополуччя ($r = 0.383$, $p < 0.05$), що підсилює гіпотезу про важливу роль активності, соціальності та оптимістичної налаштованості у формуванні загального психологічного стану студентів.

Виявлена обернена кореляція між показником "стосунки" та "невдоволення собою" ($r = -0.391$, $p < 0.05$) свідчить про те, що чим вищий рівень задоволеності міжособистісними контактами у студентів, тим нижчий рівень внутрішньої критичності або самоневдоволення. Це може вказувати на важливість підтримуючого соціального середовища у формуванні позитивного "Я-образу".

Крім того, встановлено кореляційні зв'язки між такими когнітивно-мотиваційними установками, як самеєфективність та надія ($r = 0.402$, $p < 0.01$), оптимізм та самеєфективність ($r = 0.380$, $p < 0.01$), а також оптимізм та надія ($r = 0.389$, $p < 0.01$). Отримані результати узгоджуються з сучасними уявленнями про структуру суб'єктивного благополуччя, де саме когнітивні очікування щодо успішності дій (самоефективність), позитивне бачення майбутнього (оптимізм) та надія як мотиваційний компонент є тісно взаємопов'язаними і взаємопідсилюють один одного, забезпечуючи позитивне психоемоційне самопочуття.

Загальна інтерпретація результатів кореляційного аналізу дозволяє зробити важливі висновки про взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям студентів та їх особистісними характеристиками.

Перш за все, кореляційні зв'язки між шкалами, що оцінюють психологічне благополуччя, задоволеність життям та соціальні відносини, демонструють сильні позитивні кореляції, що підтверджує тісний взаємозв'язок між рівнем благополуччя та рівнем задоволення власним життям, а також між задоволенням відносинами з іншими людьми. Це свідчить про те, що високий рівень психологічного благополуччя може забезпечуватись гармонійними соціальними зв'язками та відчуттям задоволення своїм життям.

Особистісні характеристики, такі як екстраверсія, добросовісність, самоефективність та психологічний капітал, мають позитивний вплив на рівень суб'єктивного благополуччя, що підтверджується наявними коефіцієнтами кореляції. Також кореляції між екстраверсією та суб'єктивним благополуччям вказують на те, що активність у соціальних взаємодіях і висока соціальна підтримка є важливими чинниками, що сприяють покращенню психологічного стану студентів.

На основі отриманих результатів можна стверджувати, що позитивне психологічне благополуччя студентів залежить від їхніх особистісних характеристик, таких як екстраверсія, добросовісність, самоефективність та психологічний капітал, а також від взаємодії з соціальним середовищем.

Таким чином, результати емпіричного дослідження підтверджують наявність значущих кореляційних зв'язків між різними аспектами особистісних характеристик і рівнем суб'єктивного благополуччя, що дає можливість для подальших рекомендацій і практичного застосування результатів у психологічній практиці, спрямованій на покращення психологічного стану студентської молоді.

ВИСНОВКИ

Дослідження, присвячене вивченню суб'єктивного благополуччя студентів та його взаємозв'язку з особистісними характеристиками, дозволило розкрити важливі аспекти цього феномену в контексті сучасної психології. Проведений аналіз теоретичних підходів до суб'єктивного благополуччя показав, що існує безліч моделей і концепцій, які акцентують різні складові цього явища, включаючи емоційний, когнітивний та соціальний аспекти.

Суб'єктивне благополуччя є важливим аспектом психологічного функціонування особистості та визначається як індивідуальна оцінка людиною власного життя. Суб'єктивне благополуччя – це комплексний феномен, що включає емоційний стан, рівень задоволеності життям, а також особистісні установки та когнітивні оцінки життєвих обставин.

Основні теоретичні підходи, зокрема евдемоністичний, гедоністичний та класичний, надають різні трактування природи благополуччя, проте всі вони акцентують увагу на ключових аспектах, таких як досягнення гармонії в житті, самореалізація особистості та значення соціальної активності особистості. Також дане поняття включає не тільки емоційні та когнітивні аспекти, а й соціальну, економічну та культурну складові життя людини.

Саме тому різні соціальні групи можуть мати свої унікальні особливості суб'єктивного благополуччя зумовлені їхнім статусом, віком, гендером, умовами життя, культурними цінностями та іншими факторами.

Отже, суб'єктивне благополуччя є складним багатовимірним конструктом, який формується під впливом зовнішніх (економічних, соціальних) та внутрішніх (особистісних, психологічних) факторів. До ключових детермінантів суб'єктивного благополуччя належать самооцінка, рівень стресостійкості, особистісні риси та міжособистісні відносини. Окрім цього, спосіб сприйняття

життєвих подій, емоційна регуляція та стиль мислення відіграють значну роль у визначенні рівня суб'єктивного благополуччя особистості.

У емпіричному розділі дослідження було здійснено комплексний аналіз взаємозв'язку між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками студентів.

Загальна вибірка дослідження складала 55 студентів віком від 16 до 26 років. Респонденти були з різних факультетів і курсів, що дозволяє отримати широкую картину соціально-психологічного середовища студентської молоді. Дослідження проводилось в онлайн форматі за допомогою платформи Google Form.

За методикою «Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя БіБіСі» ми отримали результати, які свідчать про середній рівень суб'єктивного благополуччя студентської молоді за всіма основними показниками. Загальний показник суб'єктивного благополуччя в 83,43 бали підтверджує, що в цілому студенти відчують помірне задоволення своїм життям, але це також вказує на можливість подальшого покращення їхнього сприйняття власного благополуччя.

Аналіз результатів, отриманих за методикою «Когнітивні особливості суб'єктивного благополуччя (Косб-3)», свідчить про переважання середнього рівня задоволеності власним життям серед студентської молоді.

Аналіз результатів за методикою «Короткий п'ятифакторний опитувальник особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR)» показав переважання помірно високого рівня шкали Екстраверсії, що свідчить про відкритість вибірки до соціальних взаємодій. Вибірка також має тенденцію до середніх показників Емоційної стабільності. Це означає, що респонденти здатні контролювати свої емоції в більшості ситуацій, але з тенденцією до зміни емоційного стану.

Останньою методикою була Шкала Психологічного капіталу в академічному контексті (ПсиКап-12С). Результати показали, що загальний показник психологічного капіталу перебуває на середньому рівні, що вказує на наявність у

студентів достатнього рівня психологічної стійкості, готовності до подолання труднощів і досягнення цілей.

Можна сказати, що студенти демонструють стійкість, оптимізм і адаптивність до викликів, однак існують окремі аспекти, які потребують підтримки та розвитку.

У ході дослідження було встановлено наявність статистично значущих кореляцій між суб'єктивним благополуччям студентів та окремими особистісними характеристиками. Зокрема, вищий рівень суб'єктивного благополуччя виявився пов'язаний із такими рисами, як екстраверсія, оптимізм, надія та самоефективність. Крім того, виявлено, що позитивне соціальне оточення (задоволеність стосунками) сприяє зниженню рівня самоневдоволення. Отримані дані підтверджують, що індивідуально-психологічні особливості особистості відіграють важливу роль у формуванні суб'єктивного благополуччя студентської молоді.

У результаті дослідження можна зробити кілька важливих висновків. По-перше, студенти демонструють в цілому середній рівень суб'єктивного благополуччя, що включає як позитивні, так і негативні аспекти їхнього життєвого досвіду. Кореляційний аналіз підтверджує значущі взаємозв'язки між суб'єктивним благополуччям та такими особистісними характеристиками, як оптимізм, емоційна стабільність, соціальна підтримка та активність.

Тому, можна підсумувати, що важливими факторами, що сприяють покращенню суб'єктивного благополуччя студентів, є підтримка емоційної стійкості, розвиток соціальних зв'язків та активна життєва позиція. Це відкриває можливості для розробки спеціальних програм підтримки студентів, спрямованих на розвиток цих аспектів для покращення їхнього загального благополуччя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аршава І.Ф. Суб'єктивне благополуччя та його індивідуальнопсихологічні та особистісні кореляти. Вісник ДНУ. Серія: Педагогіка і психологія. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 18, Т. 20, №9/1. С. 3-10.
2. Варій М. Й. Індивідуальні ресурси психологічного благополуччя особистості : монографія / за ред. М.Й. Варій, О.А. Ліщинська, Л.І. Березовська, А.В. Олійник, Г.М. Закалик. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. 168 с.
3. Верник О.Л. Сучасні підходи до проблеми благополуччя в психології: екопсихологічний аспект. Благополуччя особистості vs благополуччя середовища антиномія сучасного способу життя.: матеріали науково-практичного круглого столу (21 квітня 2019 року, Київ). Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2019. С. 5–8.
4. Водолазська О. О. Особливості психологічного благополуччя майбутніх психологів. Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції (15 червня 2022 року) / оргком. Н. М. Черненко, О. М. Соловейчук. Одеса : Університет Ушинського, 2022. С. 46-48.
5. Горбаль І. Відчуття суб'єктивного благополуччя як передумова та втілення психологічного здоров'я особистості. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Психологічна». 2012. Вип. 2 (2). С. 293–303. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2%282%29__35.
6. Гранкіна-Сазонова Н. В. Психологічне благополуччя та життєстійкість студентів-психологів як важливі чинники освоєння професії. Psychological journal. 2018. № 7. С. 23–42.

7. Данильченко Т.В. Місце суб'єктивного соціального благополуччя в системі психологічних категорій / Т.В. Данильченко // Український психолого-педагогічний наук. збірник. – 2014. – № 3 (03). – С. 46–56.
8. Данильченко Т.В. Суб'єктивне соціальне благополуччя: психологічний вимір : монографія ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Чернігів, 2016. 543 с.
9. Данилюк І.В. Взаємозв'язок феноменів психологічного благополуччя, щастя та задоволеності життям особистості. Самодетермінація психологічного благополуччя особистості: монографія / Л. З. Сердюк, І. В. Данилюк, В. В. Турбан, О. І. Пенькова, Н. Д. Володарська [та ін.] / за ред. Л. З. Сердюк. Київ – Львів: Видавець Вікторія Кундельська, 2021. С. 154–155.
10. Єзерська Н.В. Суб'єктивне благополуччя обдарованих підлітків як фактор соціалізації / Н. В. Єзерська // Матеріали круглого столу [«Інтернет технології і соціалізація обдарованої учнівської молоді»], (Київ, 8 лютого 2017 р.). – К.: Інститут обдарованої дитини, 2017.
11. Каргіна Н.В. Ресурси та чинники психологічного благополуччя особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Одеса, 2018. С. 152.
12. Карсканова С. В. Стан розробки проблеми психологічного благополуччя у вітчизняній та закордонній психології. Актуальні проблеми практичної психології: збірник наукових праць. Х. 2009. Ч.1 с. 477-483.
13. Кашлюк Ю.І. Основні фактори, що впливають на психологічне благополуччя особистості / Ю.І. Кашлюк // Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України / наукове редагування С.Д. Максименко, Л.А. Оніфрієвої. – Випуск 34. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. – С. 170–186.

14. Колотій Н. М. Психологічне здоров'я підлітків та його оцінка в умовах загальноосвітнього закладу дис. канд. псих. н. 19.00.07; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна / Н. М. Колотій. — Х., 2003.
15. Курова А. В. Деякі аспекти суб'єктивного благополуччя особистості. Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія. 2014. Т. 19. Вип. 1. С. 174–179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_psi_2014_19_1_23.
16. Курова А.В. Задоволеність життям та суб'єктивне благополуччя особистості. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія. 2015. Т. 20. Вип. 2(36). Ч. 1. С. 98–104.
17. Лазеба Є. Структура суб'єктивного благополуччя: сучасні та класичні підходи. Синергетичний підхід до проєктування життєвого простору особистості : зб. наук. матеріалів Міжнарод. наук.-практ. онлайнконф., м. Полтава, 27 квіт. 2024 р.
18. Лукасевич О.А. Суб'єктивне благополуччя як психологічний феномен. Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології» № 2(12) / 2017. С. 109-114.
19. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко, В. І. Лагодзінська, В. М. Івкін, О. С. Ковальчук ; за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.
20. Наконечна М.М. Психологічне благополуччя та інтерсуб'єктивність. Ракурси психологічного благополуччя особистості: зб. тез доп. Всеукр. наук.-практ. семінару / [ред. кол.: Титаренко Т.М. (гол. ред.) та ін.]. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 107-110.

21. Олександров Ю. М. Саморегуляція як чинник психологічного благополуччя студентської молоді: автореф. дис. ... канд. психол. наук.: 19.00.01. Х. 2010. 23 с.
22. Отич Д., Чабан І. Психологічні особливості суб'єктивного благополуччя осіб дорослого віку. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.
23. Павлюк М., Шопша О., Ткачук Т. Психологічне благополуччя як передумова розвитку особистісної самостійності майбутнього. Наука і освіта. 2018. № 1. С. 149–156.
24. Паніна Є. М. Зв'язок суверенності психічного місця і психічного благополуччя особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Красноярськ, 2006. 187 с.
25. Пахоль Б. Суб'єктивне та психологічне благополуччя: сучасні і класичні підходи, моделі та чинники. Український психологічний журнал. 2017. № 1. С. 80–104. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukpsj_2017_1_9.
26. Психологія життєтворення особистості в сучасному світі / За ред. Т.М.Титаренко.-К. : Міленіум, 2016. – 320 с.
27. Санько К. О. Психологічне благополуччя як основа повноцінного та психологічно здорового функціонування особистості. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія Психологія, 2016, (59), 42-45. вилучено із <https://periodicals.karazin.ua/psychology/article/view/6034>
28. Сердюк Л. З. Структура та функція психологічного благополуччя особистості. Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. Вип. 17. Київ, 2017. С. 124–133.
29. Сердюк Л.З. Аналіз основних теоретичних підходів до розуміння змісту та структури феномена психологічного благополуччя особистості.

Самодетермінація психологічного благополуччя особистості: монографія / Л. З. Сердюк, І. В. Данилюк, В. В. Турбан, О. І. Пенькова, Н. Д. Володарська [та ін.] / за ред. Л. З. Сердюк. Київ – Львів : Видавець Вікторія Кундельська, 2021. С. 5.

30. Сердюк Л.З. Особистісна самореалізація та психологічне благополуччя як основні стратегічні лінії мотивації учіння студентів ВНЗ. 190 Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 687. Педагогіка та психологія. Чернівці : ЧНУ, 2014. 151-159.

31. Титаренко Т. М. Ракурси психологічного благополуччя особистості: збірник тез доповідей всеукраїнського науково-практичного семінару «Ракурси психологічного благополуччя особистості», 9 червня 2017 р., Ніжин. / Ред. кол.: Титаренко Т. М. (гол.ред) та ін. Ніжин : НДУ ім. М.Гоголя, 2017. 177 с.

32. Титаренко Т. М. Способи підвищення психологічного благополуччя особистості, що пережила травму URL: <https://msu.edu.ua/psixologiyateoriyaipraktika/titarenko-t-m-sposobi-pidvishhennya-psixologichnogoblagonoluchchyaosobistosti-shhoperezkhila-travmu/> (дата звернення: 08.09.2022).

33. Титаренко Т.М. Психологічне здоров'я особистості: засоби самопомоги в умовах тривалої травматизації: монографія / Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. – 160 с.

34. Тітов І. Г., Тітова Т. Є., Седих К. В. Психологічне благополуччя особистості в період пандемії COVID-19. Психологія і особистість. 2020. Вип. 2 (18). С. 55–76.

35. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі: пер. з англ. Харків. Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 160 с.

36. Харитинський А. А. Теоретичне дослідження поняття благополуччя у іноземних та вітчизняних підходах. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/view/249786/249299> (дата звернення: 29.08.2022).
37. Харченко А. С., Гончарова Н. О. Особливості психологічного благополуччя студентів із різним типом спрямованості. Психологія і особистість. 2017. № 2 (12). С. 185–193.
38. Хафізова Г. С. Особливості сенсожиттєвих орієнтацій у людей з різним рівнем психологічного благополуччя. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія. 2015. Вип.45(2). С.219–227. Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psykhol_2013_45\(2\)_30](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psykhol_2013_45(2)_30).
39. Чайка Г. В. Сучасні дослідження психологічного благополуччя (за матеріалами зарубіжних авторів). Актуальні проблеми психології. 2018. Т. 21. Вип. 17. С. 294-304.
40. Яворовська Л.М., Філоненко Г.С. Фактори становлення психологічного благополуччя особистості // Наука і освіта: наук.-практ. журнал. – 2014. – № 12. – С. 216–220.
41. Ярослав Л. О. Психологічне благополуччя в контексті системи відносин. Ракурси психологічного благополуччя особистості: Зб. тез доповідей Всеукраїнського науково-практичного семінару. (м. Ніжин, 9 червня 2017). Ніжин, НДУ ім. М. Гоголя, 2017. С. 164-169.
42. Cooke P.J., Melchert T.P., Connor K. Measuring Well-Being: A Review of Instruments. College of Education Faculty Research and Publications. 2019. № 2. P. 730–757.
43. Deci E. The General Causality orientation scale / E. Deci, R. Ryan // Journal of Research in Personality. – 1985. – № 19. – P. 109–134.

44. Diener E. Cross-cultural correlates of life satisfaction and self-esteem / Ed Diener // *Journal of Personality and Social Psychology*. – 1995. – Vol 68 (4) – P. 653–663.
45. Diener E., Suh E. Measuring quality of life : Economic, social, and subjective indicators. *Social Indicators Research*. 2013. V. 40. № 1-2. P. 189-216.
46. Riff C., Keyes C., Lee M. The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1995. Vol. 69. № 4. P. 719-727.
47. Ryff C. D. Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1989. 57. 1069–1081.
48. Ryff C. D., Singer B. Psychological well-being: Meaning, measurement, and implications for psychotherapy research. *Psychotherapy and Psychosomatics*. 1996. No 65. P. 14-23. DOI: 10.1159/000289026 (Last accessed: 21.04.2022).
49. The Satisfaction with Life Scale / E. Diener, R. Emmons, R. Larsen et al. // *Journal of Personality Assessment*. – 1985. – № 49. – P. 71–75.
50. Tov W., Diener E. Subjective Wellbeing. *The Encyclopedia of Cross-Cultural Psychology : Encyclopedia*. New York, 2013. P. 3. DOI: <https://doi.org/10.1002/9781118339893.wbeccp518>
51. Understanding subjective well-being: perspectives from psychology and public health/ Kirti V. Das et al. *Public Health Reviews*. 2020. Vol. 41. Article number: 25. P. 1–32.

		Кореляції								
		Суб'єктивне благополуччя	психологічне благополуччя	фізичне благополуччя	стосунки	екстраверсія	дружелюбність	добросовісність	емоц. стабільність	відкритість новому досвіду
Суб'єктивне благополуччя	Кореляція Пірсона	1	,495**	,395**	,409**	,359**	,036	,197	,213	,219
	Знач. (двухстороння)		,000	,003	,002	,007	,793	,146	,115	,105
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
психологічне благополуччя	Кореляція Пірсона	,495**	1	,753**	,387**	,223	,133	,061	,045	,200
	Знач. (двухстороння)	,000		,000	,003	,099	,329	,656	,743	,139
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
фізичне благополуччя	Кореляція Пірсона	,395**	,753**	1	,387**	,086	,080	-,163	-,088	,192
	Знач. (двухстороння)	,003	,000		,003	,530	,560	,230	,521	,155
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
стосунки	Кореляція Пірсона	,409**	,387**	,387**	1	,127	,212	,043	,175	,031
	Знач. (двухстороння)	,002	,003	,003		,351	,117	,752	,198	,818
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
екстраверсія	Кореляція Пірсона	,359**	,223	,086	,127	1	-,059	,206	,310*	,205
	Знач. (двухстороння)	,007	,099	,530	,351		,668	,127	,020	,130
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
дружелюбність	Кореляція Пірсона	,036	,133	,080	,212	-,059	1	,076	,170	-,013
	Знач. (двухстороння)	,793	,329	,560	,117	,668		,579	,211	,927
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
добросовісність	Кореляція Пірсона	,197	,061	-,163	,043	,206	,076	1	,277*	,246
	Знач. (двухстороння)	,146	,656	,230	,752	,127	,579		,039	,067
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
емоц. стабільність	Кореляція Пірсона	,213	,045	-,088	,175	,310*	,170	,277*	1	,322*
	Знач. (двухстороння)	,115	,743	,521	,198	,020	,211	,039		,015
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
відкритість новому досвіду	Кореляція Пірсона	,219	,200	,192	,031	,205	-,013	,246	,322*	1
	Знач. (двухстороння)	,105	,139	,155	,818	,130	,927	,067	,015	
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56

** Кореляція значима на рівні 0,01 (двухстороння).

* Кореляція значима на рівні 0,05 (двухстороння).

		Кореляції								
		Суб'єктивне благополуччя	психологічне благополуччя	фізичне благополуччя	стосунки	самоефективність	надія	резильсентність	оптимізм	психологічний капітал
Суб'єктивне благополуччя	Кореляція Пірсона	1	,495**	,395**	,409**	-,038	,130	,117	,155	,065
	Знач. (двухстороння)		,000	,003	,002	,779	,341	,390	,254	,634
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
психологічне благополуччя	Кореляція Пірсона	,495**	1	,753**	,387**	,003	,163	,001	,185	,047
	Знач. (двухстороння)	,000		,000	,003	,984	,230	,995	,173	,731
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
фізичне благополуччя	Кореляція Пірсона	,395**	,753**	1	,387**	-,043	,022	-,117	,224	-,014
	Знач. (двухстороння)	,003	,000		,003	,754	,873	,390	,097	,921
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
стосунки	Кореляція Пірсона	,409**	,387**	,387**	1	-,001	-,063	,133	,140	-,011
	Знач. (двухстороння)	,002	,003	,003		,995	,643	,328	,303	,933
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
самоефективність	Кореляція Пірсона	-,038	,003	-,043	-,001	1	,402**	,276*	,380**	,575**
	Знач. (двухстороння)	,779	,984	,754	,995		,002	,040	,004	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
надія	Кореляція Пірсона	,130	,163	,022	-,063	,402**	1	,246	,389**	,652**
	Знач. (двухстороння)	,341	,230	,873	,643	,002		,068	,003	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
резильсентність	Кореляція Пірсона	,117	,001	-,117	,133	,276*	,246	1	,363**	,687**
	Знач. (двухстороння)	,390	,995	,390	,328	,040	,068		,006	,000
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
оптимізм	Кореляція Пірсона	,155	,185	,224	,140	,380**	,389**	,363**	1	,754**
	Знач. (двухстороння)	,254	,173	,097	,303	,004	,003	,006		,000

		Кореляції								
		задоволеність власним життям	незадоволеність собою та розчарування	задоволеність відносинами з іншими	загальний рівень благополуччя	екстраверсія	дружелюбність	добросовесність	емоційна стабільність	відкритість новому досвіду
задоволеність власним життям	Кореляція Пірсона	1	-,010	,176	,614**	,279*	-,052	,145	,146	,204
	Знач. (двухстороння)		,942	,195	,000	,037	,706	,286	,282	,132
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
незадоволеність собою та розчарування	Кореляція Пірсона	-,010	1	-,070	-,566**	-,111	,040	-,082	,057	,124
	Знач. (двухстороння)	,942		,607	,000	,415	,769	,546	,675	,364
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
задоволеність відносинами з іншими	Кореляція Пірсона	,176	-,070	1	,624**	,322*	,114	,070	,042	,283*
	Знач. (двухстороння)	,195	,607		,000	,015	,403	,606	,760	,034
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
загальний рівень благополуччя	Кореляція Пірсона	,614**	-,566**	,624**	1	,383**	-,016	,220	,052	,236
	Знач. (двухстороння)	,000	,000	,000		,004	,907	,104	,705	,080
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
екстраверсія	Кореляція Пірсона	,279*	-,111	,322*	,383**	1	-,059	,206	,310*	,205
	Знач. (двухстороння)	,037	,415	,015	,004		,668	,127	,020	,130
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
дружелюбність	Кореляція Пірсона	-,052	,040	,114	-,016	-,059	1	,076	,170	-,013
	Знач. (двухстороння)	,706	,769	,403	,907	,668		,579	,211	,927
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
добросовесність	Кореляція Пірсона	,145	-,082	,070	,220	,206	,076	1	,277*	,246
	Знач. (двухстороння)	,286	,546	,606	,104	,127	,579		,039	,067
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
емоційна стабільність	Кореляція Пірсона	,146	,057	,042	,052	,310*	,170	,277*	1	,322*
	Знач. (двухстороння)	,282	,675	,760	,705	,020	,211	,039		,015
	N	56	56	56	56	56	56	56	56	56
відкритість новому досвіду	Кореляція Пірсона	,204	,124	,283*	,236	,205	-,013	,246	,322*	1

[illegible]

Додаток Б

Статистичні значення

Статистика													
		Суб'єктивне благополуччя	психологічне благополуччя	фізичне благополуччя	стосунки	задоволеність власним життям	невдоволеність собою та розчарування	задоволеність відносинами з іншими	загальний рівень благополуччя	екстраверсія	дружелюбність	добросовесність	емоційна стабільність
N	Валидные	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
	Пропущенные	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Среднее		97,2857	46,4643	27,4464	18,0893	25,3929	20,2679	23,4464	28,8214	8,8750	7,8214	8,0536	9,1071
Медиана		99,5000	48,5000	29,0000	19,0000	26,0000	20,0000	23,0000	29,0000	9,0000	8,0000	8,0000	10,000
Стандартная отклонения		15,28840	9,46566	4,79742	4,62120	2,45452	2,90135	2,82791	5,00947	2,43507	2,45028	2,79883	2,66751
Диапазон		76,00	40,00	19,00	17,00	14,00	15,00	13,00	26,00	11,00	9,00	12,00	9,00
Минимум		49,00	20,00	16,00	8,00	18,00	13,00	18,00	17,00	2,00	3,00	2,00	3,00
Максимум		125,00	60,00	35,00	25,00	32,00	28,00	31,00	43,00	13,00	12,00	14,00	12,00

Статистика												
фізичне благополуччя	стосунки	задоволеність власним життям	невдоволеність собою та розчарування	задоволеність відносинами з іншими	загальний рівень благополуччя	екстраверсія	дружелюбність	добросовесність	емоційна стабільність	відкритість новому досвіду	психологічний капітал	
56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27,4464	18,0893	25,3929	20,2679	23,4464	28,8214	8,8750	7,8214	8,0536	9,1071	9,1964	44,2321	
29,0000	19,0000	26,0000	20,0000	23,0000	29,0000	9,0000	8,0000	8,0000	10,0000	10,0000	44,0000	
4,79742	4,62120	2,45452	2,90135	2,82791	5,00947	2,43507	2,45028	2,79883	2,66751	2,38495	3,84703	
19,00	17,00	14,00	15,00	13,00	26,00	11,00	9,00	12,00	9,00	11,00	18,00	
16,00	8,00	18,00	13,00	18,00	17,00	2,00	3,00	2,00	3,00	3,00	36,00	
35,00	25,00	32,00	28,00	31,00	43,00	13,00	12,00	14,00	12,00	14,00	54,00	

Звіт подібності

метадані

Назва організації

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU

Заголовок

Взаємозв'язок між суб'єктивним благополуччям та особистісними характеристиками студентів

Автор

Науковий керівник / Експерт

Личката М. Є. проф. Креденцер О. В.

підрозділ

кафедра педагогіки та психології

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

КП 2

КЦ

25

8703

69796

Кількість слів

Кількість символів

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

Тривога

т
а
т
т
я
1
0
/

1
/
2
0
2
4

Publishing House "Helvetica"
(Видавничий дім "Гельветика")

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нішої служби підтримки.

Заміна букв

Інтервали

Мікропробіли

Білі знаки

Парафрази (SmartMarks)

Подібності за списком джерел

ПОРЯДКОВИЙ
НОМЕР

НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL

- 1 http://elibrary_kubg.edu.ua/id/eprint/24660_%20%D0%84%D0%97%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%9D%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90
- 2 <https://revolution.allbest.ru/psycholc>
- 3 http://elibrary_kubg.edu.ua/id/eprint/24660_%20%D0%84%D0%97%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%9D%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90

Копію тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення

копії тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення

4
10 найдовших фраз

М
и
к
о
л
ю
к
Д
.
—
с

Копію тексту

	46 0.53 %		
	5	http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24660/1/Microsoft%20Word%20-%20%D0%84%D0%97%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%90_%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6_%D0%AF-2018.pdf	43 0.49 %
6	https://journals.cusu.in.ua/index.php/psychology/article/download/346/328/659		40 0.46 %
	7	http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24660/1/Microsoft%20Word%20-%20%D0%84%D0%97%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%90_%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6_%D0%AF-2018.pdf	37 0.43 %
8	http://orgpsy-journal.in.ua/index.php/ojep/article/download/371/307/		27 0.31 %

9 <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/7374/1/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D1%87%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%83%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf> 26 0.30 %

10 Суб'єктивне благополуччя як чинник соціально-психологічної адаптації військовослужбовців 12/16/2024
Nizhyn Mykola Gogol State University (Факультет педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв)
19 0.22 %

з бази даних RefBooks (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР ЗАГОЛОВOK КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)

з домашньої бази даних (0.41 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВOK	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Калюк О.О._СТРУКТУРА СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТІВ.docx 12/16/2021 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра педагогіки та психології)	36 (5) 0.41 %

з програми обміну базами даних (2.21 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВOK	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Миколюк Д._стаття 10/1/2024 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	59 (2) 0.68 %

2	Суб'єктивне благополуччя як чинник соціально-психологічної адаптації військовослужбовців 12/16/2024 Nizhyn Mykola Gogol State University (Факультет педагогіки, психології, соціальної роботи та мистецтв)	19 (1) 0.22 %
---	--	---------------

3

4

5	2023_80530001_Voloshanska_Iuliia_Ivanivna_237515 10/26/2024 National University "Lviv Politechnika" (National University Lviv Politechnika)	15 (2) 0.17 %
6	ДИПЛОМ_ПРОФАТИЛО 3/10/2025 Kharkiv National University of Internal Affairs Course papers (Kharkiv National University of Internal Affairs Course papers)	12 (1) 0.14 %
7	Емоційний інтелект як чинник стресостійкості 11/23/2024 V. N. Karazin Kharkiv National University (KKNU) (Факультет психології - кафедра прикладної психології)	12 (1) 0.14 %
8	Baderko_Kharakterystyka sotsialno 10/18/2023 Interregional Academy of Personnel Management (Дніпровський інститут)	11 (2) 0.13 %
9	магістерська Гарбузова на перевірку.docx 12/15/2023 Zhytomyr Ivan Franko State University (ZIFSU)	11 (2) 0.13 %
10	Дисертація_Гуляєва.docx 6/15/2018 V. N. Karazin Kharkiv National University (KKNU) (Хімічний факультет - кафедра фізичної хімії)	10 (1) 0.11 %
11	Дубіна на перевірку 4/21/2025 Melitopol State Pedagogical University named after B.Khmelnyskyi (Melitopol State Pedagogical University named after B.Khmelnyskyi)	10 (1) 0.11 %

з Інтернету (5.61 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24660/1/Microsoft%20Word%20-%20%D0%84%D0%97%D0%95%D0%A0%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%90_%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6_%D0%AF-2018.pdf	203 (5) 2.33 %
2	https://journals.cusu.in.ua/index.php/psychology/article/download/346/328/659	80 (5) 0.92 %
3	https://revolution.allbest.ru/psychology/00952256_0.html	80 (3) 0.92 %
4	http://orgpsy-journal.in.ua/index.php/ojep/article/download/371/307/	74 (6) 0.85 %
5	https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/7374/1/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D1%83%D0%BC%D0%BE	26 (1) 0.30 %

[%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D1%87%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%83%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf](#)

6

<http://hudkult.mari.kiev.ua/index.php/2227-6246/article/download/157308/156550>

25 (2) 0.29 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-------	---------------------------------------